LE URĂM DEOPOTRIVĂ PRIETENILOR ŞI DUŞMANILOR NOŞTRI, ÎN DUH CREŞTINESC, SĂRBĂTORI FERICITE ŞI HAR DE LA DUMNEZEU ÎN ANUL 1995!

credinţă
iubire
speranţă

PUNCTE CARDINALE

ANUL IV,
Nr. 12/48
decembrie
1994

16 pag. - 400 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulaţie în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, FRANŢA, ELVEŢIA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

SPERANŢE NEÎMPLINITE

Încheierea cu succes a primului cincinal din "Epoca Iliescu"

Pare de necrezut şi este totuşi adevărat. S-au scurs cinci ani de la o "*Revoluţie*" care s-a vrut "*anticomunistă*" şi ţara este condusă, ca şi înainte de evenimentele din Decembrie '89, de comunişti.

Pe acest fundal de amărăciune şi tristeţe, întâmpinăm Crăciunul acestui an dezamăgiţi de neputinţa noastră de a face ca adevărul să triumfe asupra minciunii, ca dreptatea să se instaureze temeinic acolo unde timp de cincizeci de ani a domnit nedreptatea, abuzul nepedepsit şi legea bunului plac, ca înţelepciunea să ia locul rătăcirilor de tot felul, ca cinstea proverbială a românului să şteargă numele de ponos pe care-l avem astăzi în lume. Dar mai ales dezamăgiţi de neputinţa de a ne lepăda de apucăturile slugarnice care, fără voia, dar nu de puţine ori şi cu voia noastră, ni s-au strecurat în fire, împiedicându-ne să păşim. cu hotărâre, pe drumul izbăvirii Neamului Românesc.

Pare de necrezut şi este totuşi adevărat că anul acesta, la Sfânta Sărbătoare a Naşterii Domnului, Preşedintele Iliescu, comunistul nelepădat de credinţa lui cea dintâi, necredinciosul liber-cugetător, va aniversa cinci ani de guvernare, puterea fiindu-i încredinţată în mod liber, democratic, de cei pe care el şi tovarăşii săi de crez comunist aflaţi azi la cârma ţării i-au supus, timp de aproape o jumătate de veac, la crunte umilinţe morale şi lipsuri materiale.

O explicaţie există totuşi la această nenorocită situaţie în care se găseşte astăzi România şi poporul român. În timp ce formaţiunile politice subordonate preşedintelui Iliescu sunt conduse de profesionişti tineri, temeinic pregătiţi, care nu precupeţesc nici un efort pentru a se menţine în profitabilele posturi pe care le deţin, Opoziţia este bătrână. Bătrână din toate punctele de vedere.

În primul rând este bătrână biologic. Cei peste douăzeci de ani care despart generaţia d-lor Coposu, Raţiu, Diaconescu şi Gabrielescu, ca să menţionăm numai câţiva dintre conducătorii celui mai important şi credibil partid de opoziţie, Partidul Naţional-Ţărănesc, de generaţia actualilor guvernanţi, grupaţi în jurul preşedintelui Iliescu, atârnă greu în balanţa raportului dintre forţele ce se înfruntă, în prezent, pe scena politică românească.

În al doilea rând, Opoziţia este bătrână ca mentalitate. În timp ce reprezentanţii actualei Puteri au participat direct la evoluţia evenimentelor din ultimii cincizeci de ani, având înţelegerea mutaţiilor care s-au produs în această perioadă în mentalitatea oamenilor, modul de a gândi al majorităţii fruntaşilor Opoziţiei a rămas încremenit în conceptele politice adevărate pentru anii treizeci, dar în mare măsură depăşite şi anevoie de înţeles de actualul corp electoral. O consecinţă firească a trecerii timpului pe care Puterea a ştiut să o folosească din plin. În propaganda politică pe care o desfăşoară, Puterea foloseşte un limbaj uşor de înţeles de majoritatea celor cărora li se adresează, solicitându-le votul, pe când propaganda Opoziţiei, datorită în mare măsură limbajului folosit nu se bucură de înţelegere şi receptivitate în rândul unor largi segmente din populaţia ţării.

S-a râs de lozincile din categoria "*Noi muncim, nu gândim*" şi "*Nu ne vindem ţara*", dar ele au ţintit acolo unde trebuia, obţinându-se efectele scontate. Prima a stârnit reacţiunea muncitorimii complexate în faţa intelectualilor subţiri ai opoziţiei şi totodată dispreţul faţă de categoriile sociale care, în loc să muncească, producând bunuri materiale, îşi irosesc timpul cu îndeletniciri care, în înţelegerea îngustă a muncitorilor aduc prea puţine foloase societăţii.

La fel de penetrantă în conştiinţa muncitorilor s-a dovedit a fi şi cealaltă lozincă electorală pusă în circulaţie de actuala Putere: "*Nu ne vindem Ţara*". Perspectiva invaziei capitalului străin, urmată de concedieri masive în rândul muncitorilor pentru rentabilizarea economiei noastre falimentare, i-a determinat pe potenţialii candidaţi la şomaj să se alăture acelor forţe politice, cel mai puţin dispuse să opereze schimbări de substanţă în regimul de proprietate, structura şi organizarea întreprinderilor industriale.

(continuare în pag.2)

Gabriel CONSTANTINESCU

"Naşterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoştinţei; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învăţat să se închine Ţie, Soarelui dreptăţii, şi să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ţie".

(Troparul Naşterii Domnului)

Ne-a părăsit, PETRE VĂLIMĂREANU

Petre Vălimăreanu a fost una dintre figurile semnificative ale Exilului românesc şi unul dintre intelectualii români de elită ai acestui secol. Viaţa lui a fost închinată Neamului şi Bisericii, participând din plin la destinul deopotrivă măreţ şi tragic al generaţiei sale.

S-a născut în Ţigăneştii Muscelului, ca fiu al învăţătorului Nicolae Vălimăreanu şi al soţiei acestuia, Alexandrina, fiică de preot din Lereşti. Rămas orfan de tată la nici 10 ani, împărtăşeşte greutăţile unei familii numeroase, dar, dând curs dorinţei adânci a mamei sale, reuşeşte, în ciuda sărăciei materiale, să urmeze Seminarul Teologic Ortodox, întâi la Curtea de Argeş (6 ani), apoi la Constanţa (2 ani). În 1929, absolvind Seminarul, se înscrie la Facultatea de Teologie din Cernăuţi. După un an se transferă la Bucureşti, unde-şi definitivează studiile superioare, pe vremea decanatului lui Ioan Mihălcescu (ilustrul teolog, ce avea să devină mai târziu Mitropolitul Irineu). Licenţa şi-a luat-o în 1933.

Încă din anii studenţiei se apropiase de Mişcarea Legionară, alături de rândurile largi ale studenţimii române creştine. Prima lui soţie, Maria Bivolaru, a fost ea însăşi legionară, cei doi avându-i ca naşi de cunună chiar pe Corneliu şi Elena Codreanu.

Petre Vălimăreanu a funcţionat o vreme ca profesor de religie la Liceul Militar "Ştefan cel Mare" din Cernăuţi (dar care, în anul şcolar 1940-41, se mutase la Câmpulung Muscel, din pricina urgiei ruseşti). În urma evenimentelor din iarna lui 1941, este nevoit să se refugieze, ca atâţia alţi legionari, în Germania. Iniţial a ajuns la Rostock, după care a trecut prin lagărul de la Buchewald, unde va fi martor al tragicului bombardament din august 1944 (acţiune a aliaţilor strict legată de actul nefast de la 23 August 1944, care a fost începutul unei jumătăţi de veac de dezastru naţional).

Scăpat cu viaţă, ajunge, cu un grup de camarazi, în Italia, la Roma. Aici îşi va completa ulterior studiile, luându-şi doctoratul în Teologie şi în Ştiinţe Juridice, precum şi o licenţă în Studii Istorice. Se reîntoarce apoi în Germania, stabilindu-se la Freiburg (capitala ţinutului Pădurea Neagră), unde se va căsători pentru a doua oară, tot cu o Marie (n.Gruia). Freiburgul postbelic a fost locul unei mari efervescenţe culturale româneşti (materializate mai ales în faimoasa Bibliotecă Română de aici, una dintre realizările cele mai însemnate ale Exilului românesc).

Petre Vălimăreanu a desfăşurat o susţinută activitate publicistică, mai ales după plecarea din ţară, începând cu seria "Axei" editată la Rostock de Paul Costin Deleanu, continuând apoi cu propria sa revistă, "Garda", iar mai târziu cu mult mai cunoscuta "Vatra" (ale cărei temeiuri au fost puse în 1951). Această din urmă publicaţie, condusă constant de Petre Vălimăreanu, a apărut vreme de peste 40 de ani. În ciuda unui anume radicalism, cu consecinţe nefericite în dezbinarea legionară ce se întinde până astăzi, "Vatra" a făcut numeroase servicii cauzei generice a legionarismului, promovării valorilor fundamentale ale dreptei creştine.

În 1993, la Freiburg, lui Petre Vălimăreanu i-a apărut volumul* Prin Basarabia voievodală. *Cartea este mărturia testamentară a profundului românism militant al autorului şi a apărut într-o vreme de grele încercări pentru fraţii de peste Prut. În "Puncte Cardinale" a apărut prezentarea acestei cărţi, însoţită de câteva selecţiuni, atât înainte, cât şi după tipărirea ei.

La 12 octombrie 1994, Doctorul Petre Vălimăreanu este internat şi operat de stomac, la Clinica Universităţii din Freiburg. La 30 octombrie s-a despărţit de lumea aceasta, avându-i la căpătâi pe soţia sa şi pe Protoiereul D.Em.Popa. A fost înmormântat luni, 7 noiembrie 1994, în cimitirul "Der Hauptfriedhofkapelle".

Fie-i ţărâna uşoară!

"PUNCTE CARDINALE"

SPERANŢE NEÎMPLINITE

(urmare din pag. 1)

Încercările timide ale Opoziţiei de a-i convinge pe muncitori că şomajul nu este chiar cea mai mare pacoste care se poate abate asupra clasei muncitoatre, că în ţările dezvoltate din Occident veniturile unui şomer sunt substanţial mai consistente decât câştigurile realizate de un muncitor care trudeşte într-o întreprindere românească, s-au dovedit a fi un eşec. Când a devenit evident că muncitorul român nu este dispus "*să dea vrabia din mână pe cioara de pe gard*", Opoziţia a găsit că este mai înţelept să ocolească problema privatizării cu toate consecinţele ei, deşi găsirea unei soluţii convingătoare la această problemă ar fi putut să-i creeze un ascendent considerabil asupra Puterii.

Iar dacă la cele două lozinci electorale analizate mai sus adăugăm avalanşa de neadevăruri cu care organele de diversiune ale Puterii au intoxicat credula populaţie românească, nedezmeticită încă din coşmarul comunist, avem tabloul complet al modului în care aceste organe reuşesc să dirijeze opinia publică în sensul dorit de ele. Din bogatul registru al dezinformării să amintim numai una din nenumăratele minciuni sfruntate care, din păcate, mai circulă şi astăzi, găsindu-se destui neghiobi care jură cu mâna pe inimă că este adevărată. "*În timp ce noi mâncăm salam cu soia şi tremurăm de frig în regimul termic aplicat de Ceauşescu, Coposu se lăfăia în cafenelele din Paris, bând cafea cu lapte*". Ce să-i răspunzi unui asemenea "*puţin la minte*", victimă a propriei sale ignoranţe, dar în primul rând victimă a agenţilor Puterii care au lansat zvonul? Că, dacă dl.Coposu s-a lăfăit undeva, s-a lăfăit numai în temniţele comuniste timp de 17 ani şi că în Ţara Românească, înainte de era comunistă, cafeaua cu lapte nu era un răsfăţ, ci un aliment ordinar, la îndemâna oricui.

Puterea însă nu-şi face procese de conştiinţă din faptul că foloseşte lozinci absurde şi informaţii false cu privire la adversarii politici. Dacă ele îi servesc scopurile, dacă au ecou în păturile largi ale populaţiei şi mai ales dacă se sedimentează în mentalitatea oamenilor, devenind factori de conştiinţă pe durată lungă, atunci minciuna este binevenită. Astăzi, marea majoritate a muncitorilor se jenează să afirme, ca în trecut, cu mândrie "*Noi muncim, nu gândim*" şi "*Nu ne vindem ţara*", dar mentalitatea creată de aceste nefaste lozinci, dăinuie încă şi se manifestă în forma resentimentelor nedisimulate faţă de liderii Opoziţiei, ca şi prin aprobarea tacită a refuzului Puterii de a înfăptui o privatizare reală a falimentarei economii a României.

Spre deosebire de agresivitatea Puterii în activitatea de propagandă electorală, Opoziţia este mult mai reticentă şi timidă. Atât de timidă încât ajunge să folosească formule vagi, lipsite de conţinut şi foarte puţin convingătoare, aşa cum a fost apelul lansat de Convenţia Democratică prin glasul d-lui Emil Constantinescu la alegerile din anul 1992: "*Să reclădim împreună speranţa!*" Fără îndoială, frumos spus, dar cu asemenea îndemnuri nu se cuceresc masele. Mulţimile au nevoie, mai ales în perioade de criză şi sărăcie, aşa cum este perioada în care se găseşte astăzi România, de promisiuni care să le satisfacă nevoile şi lipsurile. Să amintim în această ordine de idei lozinca *"Pâine şi pace!"* prin care, în anul 1917, Lenin i-a făcut pe mujicii ruşi, flămânzi şi sătui de război, să se alăture bolşevicilor.

O dovadă a incapacităţii Opoziţiei de a convinge electoratul să i se alăture au constituit-o recentele alegeri comunale de la Brăila, Slatina şi Oneşti. La Brăila s-au prezentat la urne doar 30% din alegători, primar fiind ales fostul primsecretar al Partidului Comunist dinainte de Decembrie '89. La Slatina şi Oneşti au fost aleşi primari, tot din rândul fruntaşilor comunişti, cu o participare la vot de 12%, respectiv 30%.

Şi totuşi, în ciuda acestei dezolante realităţi, există optimişti iremediabili care văd în participarea la întrunirile convocate de Convenţia Democratică sau de Alianţa Civică a 5-10 mii de susţinători entuziaşti, o lovitură mortală dată Puterii. Nimic mai fals decât această autoamăgire. În democraţie, ceea ce contează este numai criteriul cantitativ, calitatea fiind utilă numai în măsura în care poate determina creşteri cantitative, atragerea unui număr cât mai mare de alegători. Or, sub acest aspect, se uită că miile de participanţi la mitingurile organizate de Opoziţie sunt, din anul 1990 până astăzi, formate din aceleaşi persoane, şi că aceste multe mii, o mulţime impresionantă când te găseşti în mijlocul ei, sau când o priveşti la televizor, sunt în fapt o picătură nesemnificativă în oceanul corpului electoral luat în totalitatea sa.

Se uită că pentru fiecare opozant zelos al regimului, care la întrunirile Opoziţiei strigă până la disperare "*Jos Iliescu*" şi "*Jos comunismul*", există cel puţin o sută de foşti colectivişti şi muncitori care tac, dar care votează Puterea, după cum există şi o altă sută de "*dezamăgiţi*" care refuză să voteze.

*

Şi în încheiere o precizare cu privire la raporturile dintre Opoziţie şi Occident.

În legătură cu aceste raporturi se caută a se acredita ideea că Occidentul ar fi favorabil Opoziţiei şi potrivnic Puterii. O idee care exprimă mai mult dorinţele celor care o vehiculează decât realitatea, căci singura boală de care nu suferă Occidentul, este sentimentalismul. Ceea ce impune guvernelor apusene o anumită linie politică sunt numai şi numai interesele. De-a lungul istoriei noastre moderne am făcut atâtea experienţe dureroase în relaţiile cu "*prietenii*" din Apus, încât ar fi naiv să ne închipuim că există vreun guvern occidental care să intervină în sprijinul Opoziţiei, ajutând-o să-l înlăture pe preşedintele Iliescu. Aşa cum în trecut, cu un cinism pe care unii ar vrea să-l treacă sub tăcere, guvernele apusene l-au primit pe Nicolae Ceauşescu cu tot fastul cuvenit unui conducător de stat legitim, tot astfel procedează şi cu Ion Iliescu. Apusenii au în România interese, nu prieteni, şi dacă actualul guvern se arată dispus să le satisfacă, nu-i mai interesează din cine este alcătuit şi care este trecutul celor aflaţi la conducerea ţării. Ca urmare, nu în Apus trebuie căutată soluţia la criza prin care trece de cinci ani România, ci în cătunele şi satele de la şes, de la deal şi de la munte. Altfel vom mai aniversa şi alte încheieri de cincinale ale "*Epocii Iliescu*".

DIVINA COMEDIE a lui Dante Alighieri

Într-o nouă versiune românească de Răzvan CODRESCU

În Numărul 45-46 al "Punctelor Cardinale" am publicat Cântul întâi al *Infernului* dantesc, însoţit de o scurtă notă introductivă. Desigur, nu se pune problema publicării integrale a noii versiuni româneşti într-o revistă cu periodicitate lunară. Pe de altă parte, fiind vorba de un spaţiu limitat, a trebuit să renunţăm la obişnuitul corp de note şi comentarii, ce însoţeşte, în subsol, textul ediţiilor moderne ale poemului dantesc.

Vom selecta şi vom publica, la răstimpuri (până la năzuita apariţie în volum), cânturile cele mai importante şi mai faimoase ale *Infernului*, cu scurte introduceri lămuritoare şi cu ilustraţii alese şi reproduse din Gustav Doré sau Mac Constantinescu (în aşa fel încât totul să se încadreze în spaţiul unei pagini). Revista "Puncte Cardinale" rămâne fidelă principiilor cu care a pornit la drum în urmă cu 4 ani; ea caută să îmbine, pe cât îi stă în putere, aspectul istorico-politic cu cel cultural-artistic, din perspectiva integratoare a creştinismului. Iar Dante Alighieri este cel mai mare poet al lumii creştine, aşa cum F.M. Dostoievski este cel mai de seamă romancier al ei.

În Numărul de faţă publicăm Cântul al treilea, care începe cu faimoasa înscripţie de pe poarta *Infernului* (versul ei final este poate cel mai cunoscut din întregul poem: *Lasciate ogni speranza voi ch'entrate).* Aşadar, părăsind virtutea (*la diritta via*) şi afundându-se în păcat (acea *selva obscura*), Dante este împiedicat de trei fiare simbolice (Pantera = Desfrâul, Leul = Trufia, Lupoaica = Lăcomia) în încercarea sa de a se întoarce spre lumină (Dumnezeu). Când era gata să deznădăjduiască, i se arată umbra poetului latin Vergiliu (pe care Dante-l numeşte "maestru" şi "părinte", ce descrisese el însuşi, în Cartea a şasea a *Eneidei*, o călătorie prin tărâmurile de dincolo (în viziunea păgână a Antichităţii). Trimis de Beatrice, Vergiliu îl îmbărbătează pe Dante şi se oferă să-l călăuzească pe un drum iniţiatic, prin Infern şi Purgatoriu (conform imaginii catolice despre "lumea de dincolo"), urmând ca prin Paradis să-l călăuzească Beatrice însăşi. Cei doi poeţi pătrund în vestibulul Infernului, iar Caron îi trece cu luntrea peste Aheron (primul dintre cele 4 râuri infernale), lăsându-i în Limb (primul dintre cele 9 cercuri ale Infernului).

PRIN MINE VII ÎN VITREGA CETATE,
PRIN MINE VII-N ETERNA PĂTIMIRE,
PRIN MINE VII LA GINŢILE DAMNATE.
ZIDITĂ-AM FOST CU-NALTĂ-NDREPTĂŢIRE;
M-A FĂURIT A CERULUI PUTERE,
SUPREMUL CUGET, CEA DINTÂI IUBIRE.
PÂNĂ LA MINE LUCRURI EFEMERE
N-AU FOST DE FEL ŞI EU DUREZ ÎN VECI:
CINE-A INTRAT AICI, SĂ NU MAI SPERE!
Aceste vorbe sus, prin neguri reci,
le-am fost zărit pe-o poartă încrustate;
"Cumplite sunt, Maestre!", zis-am deci.
Iar el, ca unul preahârşit cu toate:
"Să lepezi îndoiala se cuvine
şi să-ţi înăbuşi spaima ce te-abate,
căci am ajuns în locul spus de mine,
unde-ai să-i vezi în veşnica durere,
pe câţi pierdură-al cugetului bine."
Simţii atunci că mâna lui o cere
pe-a mea; cu zâmbet blând mă linişti
şi-mi dete ghes spre tainice unghere.
De-acolo bocet lung se desluşi,
ce răsuna-n văzduhul gol de stele,
încât şi mie plânsul mi-l stârni.
Ciudate limbi, afurisenii grele,
amare plângeri, scrâşnet de mânie,
suspin şi urlet, mâini plesnind a jele
se-nvârtejeau în sumbră vălmăşie
prin pâcla semănând la arătare
nisipului stârnit de vijelie.
Simţind cum groaza-n creştet mă dogoare,
zisei: "Maestre, cine mă-nfioară?
Ce soi sunt cei munciţi aşa de tare?".
Iar el răspunse: "Cei ajunşi să moară
nici rău, nici bine săvârşind vreodată,
îndură-aici această caznă-amară.
De-o seamă-s ei cu osândita ceată
de îngeri care nu se răzvrătiră,
dar nici vreun zel n-avură pentru Tată.
I-alungă cel pe care nu-l slujiră,
iar iadul în adâncuri nu-i primeşte,
spre a nu-i trufi pe câţi mai rău greşiră."
Ci eu: "Maestre, ce îi chinuieşte
de-i face-atât de jalnic să suspine?".
Răspunde el: "Pe scurt, te lămureşte:
Speranţă n-au ca moartea să-i aline
şi traiul orb aşa de greu i-apasă
că-i pizmuiesc pe toţi ce-o duc mai bine.
Pe lume nimănui de ei nu-i pasă;
nici milă, nici dreptate nu li-s date;
dar cruţă-ţi mintea: uită-te şi-i lasă!".
Ci tot privind, văzui că-n cerc se zbate
o flamură, cu-asemenea iuţeală
de nu credeai că s-o opreşti se poate.
Şi-n urma ei atâta îmbulzeală
de ai fi zis că n-ar putea să-i ţie
nici coasa morţii dreaptă socoteală!
Pe cât priveam, ştiuţi păreau să-mi fie
câtiva, iar printre ei şi-acela care,
de laş ce-a fost, n-a stat la datorie.*
Prinsei atunci deplină-ncredinţare
că dasem chiar de osândita ceată
nici mică-n rău şi nici în bine mare.
Ei, ce n-au dus o viaţă-adevărată,
în pielea goală se târau, mânaţi
de muşti şi viespi cu coada-nveninată.
Obrajii-n sânge le erau scăldaţi,
ce-amestecat cu lacrimi, la picioare
li se scurgea, sorbit de viermi spurcaţi.
Şi-apoi, căutând cu ochii-n depărtare,
văzui pe-un mal de râu mulţime deasă;
deci întrebai: "Maestre, cine-s oare,
fii bun şi spune-mi, cei ce se îndeasă
să-şi taie vad, cuprinşi de-atâta zor,
pe cât lumina să zăresc mă lasă?".
El însă-mi zise: "Afla-vei rostul lor
îndată ce lângă-Aheron vom face
popas, pe ţărmu-n veci tânguitor".
Atunci, plecându-mi genele stângace,
spre-a nu-l mâhni cu vorbe curioase,
pornii spre râu, silindu-mă a tace.
Dar un moşneag cu cărunteţi stufoase
zori curând cu luntrea lui spre noi,
strigând: "Vai vouă, duhuri păcătoase!
De-acum pierdut e cerul pentru voi;
am să vă trec pe celălalt hotar,
spre foc sau ger, în beznele de-apoi.
Tu, suflet viu, te-ndepărtează dar
de-acei pe care moartea i-a răpus!".
Iar de văzu că îndărăt nu sar,
grăi: "Pe altă cale fi-vei dus,
pe alt talaz pluti-vei spre vecii
şi-n mai uşoară luntre fi-vei pus"...
Virgil îi zise: "Caron, a cârti
nu-i rost, căci voia cerului se face,
care-i putere; nu mai iscodi!".
Se-nduplecă atunci şi prinse-a tace
luntraşul cel păros al bălţii sure,
cu ochii-ncinşi de scăpărări buiace.
Ci auzind asemeni vorbe dure,
le clănţăneau de multă teamă dinţii
acelor duhuri goale şi mahmure.
Pe Dumnezeu deolaltă cu părinţii
îl blestemau, şi neam, şi leat, şi ţară,
sămânţa şi semintele seminţii!
Apoi cu toţii stol se adunară,
plângând amar pe ţărmul de durere
gătit acelor ce de cer uitară...
Iar Caron, demon silnic la vedere,
le face semn şi la grămadă-i mână,
lovind cu vâsla-n cei fără putere.
Şi cum atunci când toamna e stăpână
copacii se desfoaie ram cu ram,
de-ajung să-şi cate frunzele-n ţărână,
la fel şi neamul rău al lui Adam:
la câte-un semn, ca pasărea momită,
se dau pe rând luntraşului infam.
Aşa se duc pe apa cea smolită,
dar nici n-ajung ei bine la liman,
că alţii umplu malul şi se-agită!
Ci-acum îmi spuse bunul mantovan:
"Cei învrăjbiţi cu Dumnezeu se-adună
din patru vânturi pe acest tăpşan;
ei dau buluc să-nfrunte unda brună,
căci rândui Cel Drept să se prefacă
în dor amarnic spaima lor nebună.
Vreun suflet bun n-a fost pe-aici să treacă
şi Caron, vezi, dacă s-a plâns de tine,
avu dreptate-n felul lui s-o facă".
Abia tăcu şi valea cu suspine
se scuturâ, vuind atât de tare
că simt şi azi fiorii ei în mine.
Pământul plâns iscă furtună mare
şi fu văzduhul de văpăi cuprins,
iar eu, năuc de-atâta tulburare,
Căzui cum cade cel de somn învins.

* După unii, ar fi vorba de Celestino al V-lea, ce a depus tiara papală (1294), lăsându-i locul lui Bonifaciu al VII-lea, duşmanul lui Dante. După alţii, ar fi vorba de Ponţiu Pilat.

REEDUCAREA DE LA AIUD

Demostene ANDRONESCU

XV. Ucigaşii de idei

În interviul care i s-a luat pentru "Memorialul durerii", colonelul Gheorghe Crăciun lasă să se înţeleagă că iniţiativa reeducării de la Aiud i-ar aparţine. Afirmaţie inexactă şi gratuită căci în închisorile comuniste nu era posibil aşa ceva. Nici un director de penitenciar, oricât de destoinic şi plin de iniţiative ar fi fost şi oricâtă încredere i s-ar fi acordat de către superiori (partid, Ministerul de Interne, Securitate etc.), nu putea iniţia şi pune în aplicare, cu de la sine putere, o acţiune de asemenea anvergură. În condiţiile în care, în perioada respectivă, în închisori şi îndeosebi în Aiud care era, în mod special, sub lupa Ministerului de Interne şi a Securităţii, nici chiar o simplă mutare a unui deţinut dintr-o celulă în alta nu se putea face fără ştirea şi aprobarea celor de la centru, este de neconceput ca un comandant de închisoare, fie el chiar colonelul Crăciun, să poată întreprinde şi duce până la capăt, pe cont propriu, o asemenea acţiune.

Ţinând cont de afirmaţiile făcute de colonelul Crăciun în respectivul interviu, s-ar putea presupune că ideea reeducării i-a aparţinut totuşi lui dar că, înainte de a o pune în aplicare, a cerut şi a obţinut aprobarea superiorilor săi. Nici această ipoteză nu este însă plauzibilă pentru că, aşa după cum am demonstrat într-unul din episoadele anterioare, această inumană acţiune a fost hotărâtă şi pusă la punct în birourile Comitetului Central şi ale Ministerului de Interne cu mult înainte de declanşarea ei, într-un moment când colonelul Crăciun nu era încă comandantul Aiudului, el fiind numit în această funcţie tocmai în vederea îndeplinirii acestei misiuni. Aşa stând lucrurile se pune întrebarea: De ce colonelul Crăciun îşi asumă această responsabilitate? O face poate din reflex sau poate, pur şi simplu, pentru a-şi da importanţă. Căci este clar că iniţiativa reeducării nu-i aparţine. Lui îi aparţine doar râvna cu care a dus-o la îndeplinire, precum şi unele dintre metodele pe care le-a întrebuinţat pentru înfrângerea rezistenţei fizice şi morale a celor care refuzau să o accepte.

Nu vom mai repeta în cele ce urmează argumentele pe care le-am adus în episoadele de început ale acestui demers, pentru a demonstra că această acţiune a fost concepută şi minuţios pregătită la cel mai înalt nivel. Vom aminti doar faptul că, cel puţin aparent, ea a avut un caracter general, în sensul că a fost aplicată şi deţinuţilor din alte închisori. Or, o asemenea decizie nu putea fi luată decât de organele de la centru. Este adevărat că în celelalte penitenciare, acţiunea de reeducare a avut un caracter mai mult formal, ea limitându-se doar la o muncă de informare a celor în cauză despre nemaipomenitele "realizări" ale regimului comunist şi despre noile realităţi şi aspiraţii ale societăţii româneşti. În acest scop li se citea presa, li se proiectau filme şi li se ţineau conferinţe pe teme cu grijă alese. Atâta tot. Nu li se pretindea nimic în schimb. Nici măcar să se entuziasmeze. La Aiud, însă, a fost cu totul altceva. Aici erau întemniţaţi, cu foarte puţine excepţii, doar membri ai Mişcării legionare care, de-a lungul timpului, se dovediseră a fi cei mai înverşunaţi şi mai consecvenţi adversari ai comunismului. Din aceste motive aici s-a lucrat altfel. Sub pretextul informării şi pregătirii oamenilor pentru a putea fi "recuperaţi şi redaţi purificaţi societăţii" cum îi plăcea să spună, adesea, colonelului Crăciun, s-a urmărit cu perseverenţă, nu numai compromiterea şi pervertirea conştiinţelor, ci şi uciderea ideilor forţă care formaseră acele conştiinţe şi care, nestârpite, ar mai fi putut forma şi altele. Din acest punct de vedere, reeducarea de la Aiud este continuarea, cu alte mijloace şi în alt context, a "operei" de nimicire a spiritualităţii legionare, începută şi experimentată cu un deceniu în urmă la Piteşti.

Că Mişcarea Legionară a fost şi continuă încă să fie, atâta cât a mai rămas din ea după aproape 60 de ani de persecuţii şi de cumplite prigoane, cea mai consecventă şi cea mai bine organizată şi structurată grupare de luptă împotriva comunismului, este un fapt recunoscut până şi de cei mai înverşunaţi duşmani şi denigratori ai ei. Apărută imediat după instalarea comunismului în Rusia, ca o reacţie de apărare a societăţii româneşti împotriva acestui flagel care ameninţa să se întindă şi peste România de-abia reîntregită, această mişcare s-a consolidat şi s-a structurat, nu doar ca simplă ideologie, ci ca o mişcare spirituală românească şi creştină, în condiţiile luptei, atât împotriva acestui pericol care se profila tot mai ameninţător dinspre Răsărit, cât şi împotriva inerţiilor şi a adversităţilor din ţară. Este interesant de remarcat că acest pericol a fost sesizat, sau mai bine zis a fost intuit, de către tineri aşa cum s-a mai întâmplat şi în alte momente de răscruce ale zbuciumatei noastre istorii. Generaţia matură, cea al cărei ideal fusese realizarea României Mari, generaţia "Nicolae Iorga" cum o numeşte, pare-mi-se, Nae Ionescu, se consumase cheltuindu-şi energiile şi entuziasmele în lupta pe care au dus-o pentru realizarea măreţului ei ideal şi acum strălucea numai, fără să mai dogorească. Clasa politică care făurise România Mare s-a transformat pe nesimţite, după euforia victoriei (fatalitate istorică?) într-o clasă de politicianişti care-şi risipeau energiile ce le mai rămăseseră într-o luptă, adesea meschină, de interese, nemaifiind nici capabili şi nici dispuşi să se ocupe de problemele vitale ale tânărului stat pe care ei îl făuriseră. Această sarcină a trecut, cum era şi firesc, pe umerii tinerei generaţii, a generaţiei de la "22" cum a fost ea numită. Având şansa să aibă în fruntea ei un lider harismatic, această generaţie s-a constituit într-o mişcare structurată pe valorile naţionale şi pe spiritualitatea creştină, al cărui program de luptă şi de acţiune avea şi o puternică componentă anticomunistă.

Pentru a scoate în evidenţă cât de conştientă şi de preocupată era Mişcarea Legionară de pericolul comunist şi ce importanţă acorda ea luptei împotriva acestui flagel este suficient să reproducem un fragment din scrisoarea avertisment pe care liderul acestei Mişcări, Corneliu Zelea Codreanu, a adresat-o regelui Carol al II-lea în primăvara anului 1936 când erau în toi tratativele pentru încheierea tratatului de prietenie cu Rusia Sovietică: "...Apropierea de Rusia Sovietică este un gest de trădare pe care poporul român l-ar face faţă de Dumnezeu şi faţă de ordinea morală a lumii. De vor intra trupele ruseşti la noi şi vor ieşi învingătoare în numele diavolului, ele nu vor pleca înainte de a ne sataniza, adică bolşeviza". Din nenorocire pentru noi şi pentru celelalte ţări din această parte a Europei, această profeţie-avertisment s-a împlinit. Trupele sovietice au venit "victorioase în numele diavolului", ordinea morală a lumii pe care au invadat-o a fost demolată, iar valorile care au stat la baza acesteia au fost călcate în picioare. Şi nu au plecat până când nu ne-au satanizat.

Comunismul instalat în România de aceste trupe invadatoare a întâmpinat însă o dârză rezistenţă din partea conştientă şi responsabilă a poporului român. Printre cei mai înverşunaţi, mai disciplinaţi şi mai hotărâţi luptători împotriva lui s-au numărat, bineînţeles, şi membrii Mişcării Legionare. Ei au respectat legământul pe care îl făcuseră înaintaşii lor cu mai bine de un sfert de veac în urmă, în primăvara anului 1919, în pădurea Dobrina de lângă Huşi: "Dacă armata bolşevică va trece Nistrul şi apoi Prutul ajungând să încalce şi locurile noastre, noi să nu ne supunem, ci să ne retragem cu toţii în pădure înarmaţi. Aici să organizăm un centru de acţiune şi de rezistenţă românească, şi prin lovituri date cu măiestrie să zdruncinăm inamicul, să menţinem o stare de spirit de neaplecare, şi să întreţinem o scânteie de nădejde în mijlocul masei româneşti din sate şi oraşe". Aşa suna legământul făcut în 1919. Dar ruşii nu au venit atunci, ci cu un sfert de secol mai târziu. Şi nu numai ca cotropitori, ci şi pentru a ne sataniza. Cei care se simţeau solidari cu autorii legământului de atunci s-au retras în munţi pentru a se opune cu arma în mână forţelor răului, nu pentru a învinge căci erau conştienţi că lupta era inegală, ci "pentru a menţine o stare de spirit de neaplecare" şi "pentru a întreţine o scânteie de nădejde". Şi, pentru cutezanţa şi dârzenia lor, regimul comunist odată consolidat şi stăpân peste ţară, nu i-a iertat, ci le-a pregătit şi aplicat un tratament aparte. Aşa se explică Piteştiul, aşa se explică şi Aiudul. Atât la Piteşti, cât şi la Aiud s-a urmărit, pe lângă uciderea conştiinţelor, şi uciderea ideilor care au format respectivele conştiinţe. "Noi vom fi groparii Mişcării Legionare" declarau cu emfază călăii de la Piteşti. Acelaşi lucru, cu aceeaşi emfază l-au declarat un deceniu mai târziu şi călăii de la Aiud.

Dar cum ideile nu pot fi ucise...

AMIN

De-aş avea o aripă de înger
şi cerneală de bezne,
poate atunci mi-ar fi mai lesne
să mă adun din toate risipirile,
să-mi aştern amintirile
şi să spun tuturor de ce sânger.

Era o noapte jefuită de stele.
La fereastra nădejdii, zăbrele.
La uşa salvării, lăcate
iar frunţile noastre palide, înoptaseră toate.

Când din mijlocul nostru a izbucnit ca o flacără neagră, ura,
focul ei a topit într-o clipă
gând, suflet, aripă,
toate din tot şi n-a mai rămas decât zgura.

Baroase cumplite sparseră tăcerea
în cioburi de răcnete mari cât durerea.
Ţăndări din sufletele noastre au ajuns până la cer.
Martirii ardeau pe ruguri de ger...
Ah! cum îşi mai holba ochii istoria !
Nu-i venea să creadă că-n geamătul nostru
scrâşnea Cloşca şi Horia
că-n sufletul nostru de nădejde orfan,
atârnau nojiţele dela opincile lui Badea Crişan.

Ah! Amintirea asta ca pe roată mă frânge:
pe jos erau risipiţi creieraţii de sânge
plata atâtor ş-atâtor păcate... atât de cumplite au fost suferinţele
atât de satanică a fost urgia,
că mulţi din noi în noaptea aceia şi-au pierdut minţile,
iar alţii şi-au pierdut veşnicia.

Din cei ce au trecut pe acolo, numai morţii trăiesc
asemenea lui, aşijderea ţie,
iată de pildă eu, umblu vorbesc,
dar viaţa mea nu-i, nu-i prietene decât o moarte vie.

Ah, Doamne! Iată-mă aici la ceasul comorilor
îmbrăţişându-mi durerea sub lespezi de patimi şi chin
Aştept învierea, aştept Arhanghelul zorilor,
În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, AMIN.

Sergiu MANDINESCU

DIMENSIUNEA TRANSCENDENTĂ A POLITICULUI

MIŞCAREA LEGIONARĂ

Cine vrea să cunoască fenomenul legionar, în toată amploarea lui de până acum, (eventual şi pe mai departe) n-o poate face fără o riguroasă verificare a surselor de informaţie, căci nu cunosc un alt subiect pe seama căruia să se fi mințit mai mult şi mai fără nici o ruşine ca despre acesta. Din materialul aflat în circulaţie, cele spuse pro, oricât de decente, sunt copleşite de numărul şi, în special, de insolenţa celor spuse contra: exagerate, absurde, denigratoare cu orice preţ. Când minciunile se adună prea multe devin, fatal, necongruente, adică-şi dau la iveală, singure, nepotrivirile; dar asta nu deranjează, se fabrică şi se pun în circulaţie altele. E de-a dreptul uimitoare atâta aglomerare de neadevăruri chiar şi pentru lumea politică, unde, se ştie, se minte mai firesc decât se respiră.

Dacă utilizarea surselor prezintă dificultate, nici metodele de cercetare ale fenomenului nu se dovedesc mai bune. Oricât şi-ar zice ele că-s ştiinţifice, sau tocmai pentru asta, nu sunt adecvate, suficiente. O dovedesc analizele făcute pe baza lor, respectiv prognozele elaborate care s-au dovedit, invariabil, greşite. Oricâtă rigoare au încercat să-şi impună cercetătorii, oricâte aspecte s-au străduit să surprindă, ca să înţeleagă întregul, ceva important le-a scăpat mereu. Totdeauna e dificil să pui problema de bună-credinţă. Mi-e greu însă să cred că nimeni n-a observat, oricum nimeni n-a îndrăznit să abordeze acel ceva care-i era atât de evident: preocuparea obstinată pentru ideal, legătura, aproape materială, cu educaţia şi morala, acea parte constitutivă a Mişcării Legionare pe care m-am deprins s-o numesc dimensiunea ei transcendentă.

E drept că lucrul nu e nici uşor sesizabil nici comod de exprimat; dar e fundamental, ţine de esenţă. În cei şaptezeci de ani ce s-au scurs de la înfiinţare, această formaţie politică ce a făcut atâta risipă de efort, a dat dovadă de atâta abnegaţie, a consumat credinţă cât să muţi şi munţii din loc şi nu s-a dat înapoi de la nici o jertfă nu are azi nici bunuri în patrimoniu, nici membri cotizanţi, nici măcar recunoaştere juridică. Aşa că tot ce i-a rămas, scoasă în evidenţă de sărăcia materială, e valoarea ei nemăsurabilă, metafizică.

Pentru cel ce vrea să se iniţieze, să o cunoască şi să se apropie de Mişcarea Legionară, e aproape obligatoriu să renunţe la ajutorul politologilor. Cea mai sigură cale e cea pe care poate s-o străbată singur. Cine vrea, trebuie să înceapă prin a studia, cu răbdare, doctrina şi istoria, lucru uşor astăzi când îi stau la dispoziţie cărţile de bază, scrise de întemeietori, memoriile celor ce au participat la lupte şi evenimente, precum şi lucrările de echilibrată sinteză ale comandantului Horia Sima: "Doctrina..." şi "Istoria Mişcării Legionare". Dar acesta, studiul izvoarelor, nu poate fi decât introducerea. Cunoaşterea Mişcării e un proces de durată, de acumulare, de reflecţie şi, la anumite ceasuri, rare, de revelaţie. La acest proces, de migăloasă stăruinţă, ce presupune entuziasm dar şi jertfă continuă, se referea Căpitanul când cerea imperios legionarului: "Cunoaşte bine Legiunea"; pentru că nu totul e la vedere sau nu totul se înţelege dintr-o dată.

Deci, dintru-nceput, cei doritori să se apropie de fenomenul legionar trebuie preveniţi că, pe lângă efort şi sacrificiu, li se cere dragoste de adevăr, fără de care nu există cunoaştere. Mişcarea Legionară s-a născut inspirat; fără congrese, fără fălfăiri de drapele, fără revărsări retorice. A fost suficientă o şedinţă ce a durat un minut: "Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat. Să rămână afară cel ce are îndoieli". A fost o reacţie de apărare a neamului împotriva valului de comunism ce se apropia şi care nu peste mult s-a prăvălit peste ţară, acoperind-o cu apele-i noroioase timp de cincizeci de ani şi lăsându-şi depunerile pestilenţiale pentru cine ştie câte secole încă. Dar n-a fost numai atât. Mişcarea a fost dintru-nceput, şi mai este şi astăzi, o revoluţie morală, o răzvrătire împotriva minciunii, vicleniei, mişeliei, deprinderilor ce au fost aduse şi încetăţenite de "politică" şi "diplomaţie" şi care au devenit practicile curente şi ale păturii noastre conducătoare, "europenizate". În altă parte vom vorbi, poate, despre această viciere treptată a tuturor elitelor aflate în fruntea mai tuturor ţărilor lumii; o vom face mai pe larg. Deocamdată, semnalăm doar, momentul când boierimea autohtonă a cedat puterea unei burghezii ce pe cât de lipsită era de morală tot atât de străină era şi de ţară. Dar schimbarea, resimţită în chip dureros, a dat o tresărire. Mişcarea Legionară este expresia acestei dureri.

Secolul nostru, cu marile-i zdruncinări şi răsturnări, nu le-a creat deloc legionarilor un regim preferenţial ocrotindu-i sau măcar ocolindu-i. Dimpotrivă. Fără să le lase timp să-şi îngroape morţii, să-şi lege rănile sau măcar să-şi tragă sufletul, i-a lovit continuu, fără nici o cruţare, şi i-a hăituit cu o insistenţă suspectă chiar şi pentru această epocă a depăşirii tuturor performanţelor în ferocitate şi nedreptate. Pe unii i-a alungat împrăştiindu-i prin lume, pe ceilalţi i-a îngropat în absalele gulaguri comuniste, în care, ciudat, nici după zeci de ani de temniţă, n-au murit toţi; unii au mai apucat să vadă, cu ochii lor, prăbuşirea "sistemului mondial socialist", cea mai mare minciună a tuturor timpurilor.

Legiunea, ce-a mai rămas, cât s-a mai putut aduna din mucegaiul temniţelor şi colbul diasporei, menţinută în stare de nelegitimitate de către convenţa politicianistă, comunist-democratică, nu mai este, nu mai seamănă deloc cu ce a fost cândva, nici când atinsese apogeul sub numele de "Totul pentru ţară", când a devenit, prin scrutin, al treilea partid, nici când, în timpul virulentei comunizări a ţării, împărţită în zeci de grupuleţe, unele luptând în munţi, altele, numindu-se organizaţii subversive, frăţii de cruce, etc. se opuneau regimului instaurat, ciupind, cât se putea, talpa sovietică aşezată peste ţară, încercând să menţină aprinsă o flacără din ce se chemase, pe vremea când era, conştiinţa de sine a neamului.

Dar a trecut vreme. Şi, cu timpul, se îndoaie totul, până şi spaţiul. În trecut n-a fost aşa. Supunerea cuminte, acceptarea laşă, prăbuşirea de istovire, resemnarea, neîncrederea, lehamitea, ce au năpădit şi stăpânesc viaţa oamenilor de astăzi, nu sunt deloc caracteristici legionare. Să fim la capătul resurselor? Să fi secat izvorul de energie ce, altă dată, îi ţinea în vigoare pe cei vârstnici şi făcea să înfrunzească noi lăstari, generaţie de generaţie, din această aprigă viţă? Să ne fie dat nouă să asistăm la ultimele pâlpâiri de demnitate ale unui neam care, înfrânt, nu mai are nu numai bărbăţia să lupte, dar nici măcar puterea să protesteze când străinii şi vânduţii legiferează, în numele lui, pruncuciderea şi sodomia? Cum să ne explicăm că amoralii şi corupţii până-n măduva oaselor ne conduc destinele, reprezintă naţiunea? Dacă şi bătrânii legionari nu dau nici un semn, dacă au ajuns să se cufunde, ca toţi ceilalţi în nesimţire, dacă nici lor nu le mai pasă ce se întâmplă cu ţara, atunci înseamnă că e sfârşitul. Sau ne-a adus Dumnezeu până-n buza prăpastiei ca să înţelegem, în deznădejde, că nu e speranţă în afară de EL. Mari sunt tainele căilor Lui.

În ziua de 14 septembrie, sărbătoarea Înălţării Sfintei Cruci, la Aiud, în apropierea celebrei închisori, pe un deal unde fuseseră îngropaţi, "Fără mumă, fără popă, fără cruce", de-a lungul anilor, deţinuţii politici, s-a sfinţit un monument ridicat în memoria celor ce odihnesc acolo; ştiuţi şi neştiuţi.

Ca să participe la festivitate, s-au adunat din toată ţara, supravieţuitorii, cei ce şi-au petrecut anii tinereţii sau maturităţii între acele ziduri. Cum ziua era însorită, mulţi localnici curioşi să cunoască ceva din ceea ce a făcut celebritatea oraşului lor, erau şi ei de faţă. Lume multă, forfotă. În mulţime se zăreau, atrăgeau atenţia, câţiva tineri în cămăşi verzi. Dacă te uitai la ei, nu culoarea îţi reţinea ochiul ci tinereţea: nişte feţe copilăreşti, vag temătoare, dar strălucind de bucuria că au îndrăznit. Aproape de închisoarea între zidurile căreia comuniştii adunaseră ca să extermine, să şteargă orice urmă de legionar, iată că răsăreau, ca din pământ, noi vlăstare: tinere, verzi. Ce-or fi simţit bătrânii legionari văzându-i? Să fi tresărit de durere amintindu-şi viaţa lor, ce-i aştepta acum şi pe copiii aceştia hotărâţi, la rândul lor, să urce Golgota? Sau să se fi ruşinat de îndoială, de momentele de slăbiciune, amintindu-şi ce e scris la Luca, 9 cu 40; "Vă spun că dacă vor tăcea ei, pietrele vor striga"?

Îi priveam pe aceşti copilandri, în cămăşile lor de culoarea ierbii fragede cum înfruntau, printr-un singur gest, trecutul şi viitorul, poliţiile şi guvernele, politica şi corupţia şi, dintr-o dată, mi s-a părut că-i recunosc: erau colegii mei de liceu, din grupul FDC 19, din Tulcea, erau colegii de temniţă, elevii de la închisoarea Târgu-şor, erau cei ce fără să ştie că în ţara asta a existat o Legiune care, pentru învierea neamului, a stat gata de moarte, în decembrie '89, au strigat, sfidându-i pe ucigaşii de copii din toate timpurile: "Vom muri şi vom fi liberi". Priveam spre celularul Aiudului, unde eu însumi "am locuit" trei ani şi mă întrebam, cum poate trece suflul unei credinţe din generaţie în generaţie? Trebuie să existe o substanţă ce comunică, poartă vibraţia. Cum se transportă, şi se pune în lumină, măreţia, sau nimicnicia, unei lumi într-o alta? Iată Zarca Aiudului unde a fost chinuit de moarte neamul românesc însuşi! Dar poate exista înviere fără moarte? Sau moarte spre înviere fără curăţire prin umilinţă?

Ce era Iisus în faţa lui Ponţiu Pilat? Un biet om pe care poţi să-l pălmuieşti, să-l batjocoreşti, să-l ucizi, căci viaţa lui nu mai valora nimic când mulţimea aţâţată striga: "Răstigneşte-l, răstigneşte-l". Şi el le răbda pe toate deşi era Dumnezeu. Mai mult, ca să fie OM până la capăt, ca să fie împăcat cu conştiinţa lui, i-a spus dregătorului roman marea taină: "Împărăţia mea nu e din lumea aceasta". Romanul, deşi soldat de meserie, a înţeles că cel din faţa lui, deschizând această perspectivă, schimbă de fapt, toată lumea. Atâta i-a fost de ajuns ca să se spele pe mâini, să-şi decline răspunderea. Vai de cei ce şi-au asumat-o!

La Aiud, privind la "cămăşile verzi", la aceşti copilandri neştiutori, încă netrecuţi prin făcile de fier şi dogoarea caznelor, prin îngheţul de singurătate al hrubelor, urmărindu-i cum în naivitatea lor se sumeţeau să sfideze istoria, fără să ştie că ea începe şi se sfârşeşte nu aici, ci dincolo, mă întrebam asupra căruia, dintre ei, va coborî harul marei mirungeri?

§

În faţa Aiudului, în ziua de Înălţare a Sfintei Cruci, am privit în oglinda trecutului şi m-am ruşinat de îndoielile mele. Că închisorile încep şi se termină, diaspora se întinde şi se risipeşte, noi înşine ne ridicăm şi trecem; dar Legiunea rămâne, pentru că substanţa ei nu e numai din lumea aceasta, şi, dacă cineva o chezăşuieşte în faţa Celui Preaînalt, acela e Arhanghelul Biruinţei.

Constantin IORGULESCU

DICȚIONAR DE IDEI PRIMITE

Doina MARIAN

Proteică în forme și manifestări, francmasoneria se sprijină pe acele structuri și instituții care-i servesc cauza pe care, mai apoi le abandonează, cu deosebire atunci când au fost prea compromise. Este cazul socialismului marxist pe care nu se mai poate sprijini astăzi în aceeași măsură ca acum un veac. Compromis prin dilatarea lui în comunism, socialismul încearcă să-și refacă forțele pe temeiuri noi și în funcție de condiții interne. Până la urmă, deținând pârghiile financiare ale lumii, noii ei stăpâni nici nu mai au la fel de multă nevoie de structurile politice de vreme ce, indiferent de culoarea lor, le poate constrânge economic. Iată deci premizele unei noi dictaturi, odată ce impune o nouă uniformizare, un nou mimetism și nu există din start posibilitatea optării pentru un alt model.

Noua dictatură a făcut deci saltul de la național la internațional. Ea se sprijină, cum arătam deja, pe ideologia "drepturilor omului" și acționează prin pârghii financiare. Visata uniformizare a lumii, țel al oricărei dictaturi, în ciuda aparențelor, este tot una ideologică: ar fi aberant să ne imaginăm că cei care au mai mult decât le trebuie ar împărți vreodată ceva cu cei care au mult mai puțin sau de loc. Ca și la 1789, "egalitatea" este o lozincă. Cea de-a treia dictatură a veacului, sumă și rafinare a celorlalte două, este fără îndoială superioară acestora, în primul rând pentru că teroarea pe care o exercită nu se mai desfășoară între gratii, ci în văzul tuturor, și în al doilea rând, pentru că contribuim noi înșine la instaurarea ei, de bună voie și nesiliți de nimeni. Fenomenul colaboraționismului este o constantă a istoriei umane, deși un colaboraționism de masă, precum cel de astăzi, este un lucru rar în istorie. Ne facem de bună voie militanți și propovăduitori ai ideologiei noii dictaturi utilizând de mijloace moderne, civilizate și plăcute. Până la un punct, orice colaboraționism poate fi înțeles, atâta vreme cât intențiile dictaturii sunt încă neclare. Față de vechiul colaboraționism, cel nou are caracteristici aparte determinate tocmai de subtilitatea lui. Intelectualul, spune Lovinescu e cel care trebuie să preia ideile noi și să le împărtășească și altora; e vorba de acele idei pe care le crede el bune. Veacul 20 a compromis grav misiunea intelectualului, de îndată ce el a devenit mijlocitor al ideologiei, de îndată ce a subordonat adevărul ideologiei, punându-și prestigiul profesional în slujba ideologiei. Totodată, veacul 20 a consemnat această ruptură, probabil ireversibilă, între intelectualul, care avea mijloacele să-i impună masei ideologia, și masele care, deși nu aveau mijloacele, intuiau că ideile în slujba cărora s-a pus omul învățat, pe care s-ar fi cuvenit să-l respecte, nu le poate primi. Ar fi fost de așteptat ca intelectualul sfârșitului de veac să-și fi asumat învățăturile acestor repetate erori. Or, intelectualul de azi continuă gafele celui de la începutul veacului, abdicând și el de la funcția lui, care este aceea de a căuta adevărul și punându-se în slujba ideologiei. Nu s-a schimbat nimic decât "dictatorul". Tocmai în acest punct ni se pare că stă infinita subtilitate a noii dictaturi și locul în care intelectualul de astăzi se poticnește; mai întâi, deoarece are sentimentul, intens mediatizat, care-l asaltează de peste tot, nelăsându-i timp de reflexie, că adevărul se află de partea noii dictaturi și, prin urmare, e înțelept să "mergi" cu ea. Sentiment pe care îl aveau, până la un punct, și colaboraționiștii celorlalte dictaturi; ceea ce este specific acesteia este *absența dictatorului*, adică a unei persoane fizice, una și evidentă, căreia să-i analizezi ideile. Noua dictatură nu se exercită nici măcar de către o instituție, care să poată fi identificată, ci de *o abstracție*. Prezentă pretutindeni, și totuși nicăieri, făcându-și cunoscute intențiile prin reprezentanți, *dictatura s-a democratizat*. Prezentă pretutindeni în lume, așa cum preconizau legile fransmasonice, fără un "cap" cunoscut, această dictatură se înstăpânește încet încet peste tot, aproape neobservat, în acest sfârșit de mileniu care înregistrează pentru prima oară în istoria omenirii fenomenul *demòcratizării dictaturii*. Și acesta este într-adevăr un <progres> care i se poate pune în seamă ideologiei Revoluției.

Așa cum în anii '20 generația socialistă făcea pe plac stăpânilor prin filosovietism, astăzi intelectualii noștri sunt, înainte de orice, filoamericani și filosemiți. Nu doar că nu le-o cere nimeni, dar consideră că este cel mai normal lucru din lume și singurul care le poate onora și înnobila viața. Ne-a fost dat de pildă să auzim o mofturoasă cucoană din redacția "Dilemei", om cu funcții mari astăzi și cu grele state de plată în regimul comunist, că faptul că a fost invitată de Moses Rosen la cutare reuniune i-a ridicat automat prețul și a făcut-o să aibă altă valoare nu doar în propriii ochi ci și în cei ai consătenilor ei dintr-un îndepărtat cătun uitat de lume, pe care a încercat să-i convingă că aceasta este cea mai mare onoare care i se poate face cuiva.

Colaboraționismul, pârtășia la dictatură, este marea pată de pe conștiința intelectualului veacului 20. Și lucrurile sunt departe de a se ameliora; astăzi, incapabili să-și diagnosticheze propriul colaboraționism, lipsiți de clarviziune și de luciditate, în loc să încerce să înțeleagă istoria contemporană și care ar trebui să fie rolul lor în această istorie, își îndreaptă intransigența și-și sterilizează discernământul la adresa colaboraționismului nazist, dovedind, în același timp, o toleranță suspectă față de colaboraționismul comunist. S-a ajuns astfel la justificarea crimei de stânga sau cel puțin la fundamentarea unor circumstanțe atenuante. Astăzi încă, într-un moment în care intelectualii au posibilitatea să se documenteze înainte de a face niște afirmații - și luăm un exemplu din miile posibile - Andrei Pippidi nu ezită să-și folosească ascendentul profesional pentru a cauționa un preamăritor al crimei de stânga; prefațând cartea lui Julien Benda "Trădarea intelectualilor", Pippidi face din autorul ei un model de apărător al "dreptății și libertății", dar nu spune un cuvânt despre celălalt Benda, cel care avea să aclame condamnarea la moarte a lui Rajk, în procesul trucat de la Budapesta.

Colaboraționiștii la dictatura de astăzi, cea mai perfecționată dintre dictaturile din istoria omenirii, în afară de convingerea, pe nimic întemeiată, că adevărul se află de partea lor și de lipsa de discernământ față de prezentul imediat, împărtășesc opinia că, odată cu puterea asupra celorlalți (sau chiar a lumii) la care viteza cu care s-au "orientat" i-ar îndreptăți, vor moșteni și bunăstarea economică a stăpânilor, care se va revărsa musai și asupra lor, ceea ce scade în mod semnificativ discernământul și duce la un colaboraționism aproape de masă, rezultat în urma pledoariei lor pentru fatalitatea necondiționată a mimetismului.

5. Democratizarea dictaturii și colaboraționismul actual

Impunerea dictatorială a ideologiei se face pe două niveluri:

1. Cel dintâi vizează schimbarea conștiințelor prin schimbarea sistemului de valori și se face prin *propagandă*. Sarcina secției de propagandă a noilor stăpâni ai lumii este considerabil ușurată de răspândirea mijloacelor de comunicare în masă, al căror rol în lumea contemporană nu mai trebuie să-l demonstrăm. Uniformizarea știrilor prin controlarea celor mai importante agenții de presă este o constatare la îndemâna oricui. Urmăriți știrile unei singure zile pe mai multe canale de televiziune sau posturi de radio și veți constata că sunt identice și că au același parti-pris ideologic. Un rol deosebit de important în transformarea conștiințelor în înlocuirea valorilor tradiționale cu nonvalori contemporane îl are propaganda cinematografică; ea are avantajul de a fi plăcută și de a substitui pe nesimțite, sub masca operei de ficțiune, adevărul cu istoria trucată lui, valoarea cu kitschul. Subproducția americană este deja o constantă a vieții de zi cu zi. Este vădită, și nu are nevoie de nici o explicitare, obstinația cu care urmărește compromiterea valorilor tradiționale (credința, onoarea, familia, patriotismul etc.etc.) și înlocuirea lor cu pseudo-valori extrase din ideologia "drepturilor" (libertatea de a nu crede în nimic, ateismul, pornografia, aberația sexuală, uniformizarea, umanitarismul, intoleranța față de alte ideologii decât cea a "drepturilor" etc.etc.).

2. Cel de-al doilea vizează uniformizarea și internaționalizarea ideologiei pe plan politic și se înfăptuiește prin *amenințare* și prin *boicot economico-financiar*. Amenințarea mai mult sau mai puțin voalată față de cei care încalcă sau nu se supun în totalitate "stăpânului" este de asemenea o constatare la îndemâna oricui. Ea funcționează pe întreg globul și atunci când nu este eficientă, se recurge la boicot economic sau chiar la intervenție militară. Că este apanajul unei puteri mondiale asemenea feroce "apărător" al "drepturilor", mâniindu-se foarte din cauză că locuitorii unui obscur orășel de câmpie au luat decizia de a înălța un bust lui Antonescu. Și ce credeți că spunea mâniatul? Nici mai mult, nici mai puțin decât că "poporul american nu va uita ușor asta". Amenințător. Încât îți vine să stai și să te întrebi: de unde și până unde un obscur funcționar al muzeului holocaustului are dreptul să vorbească în numele "poporului" american? Și mai apoi, ce i-a făcut poporul român poporului american ca acesta să nu "uite"? L-a amenințat vreodată că "n-o să uite ușor" sau că o să-i administreze sancțiuni economice pentru că a distrus o civilizație milenară? sau pentru că a aruncat bombe atomice asupra Japoniei? sau pentru că a decimat pe vietnamezi într-un război absurd?

Aduse, din punct de vedere economic, în situația de a nu se putea susține fără ajutor financiar, țările fost comuniste au trecut de sub tutela Moscovei sub cea a finanței mondiale. Ele nu-și vor putea recăpăta demnitatea decât atunci când vor fi, din punct de vedere economic, în situația de a administra și ele sancțiuni economice pentru obrăznicia cu care sunt tratate. Dar până atunci...

Prognosticuri asupra viitorului țării noastre și al lumii n-are rost să facem; îi putem în schimb asigura pe intelectualii colaboraționiști că, în cele din urmă, adevărul iese totuși la suprafață. Istoria se răzbună; și va veni ziua în care vor fi catalogați drept ceea ce sunt: colaboratori ai celei mai perfecționate dictaturi pusă în slujba aneantizării ființei naționale. Pentru că tuturor ne vine rândul să dăm seamă de cele ce facem și de cele ce scriem.

*

Adresându-se "amatorilor de noutate exclusivă" care "nu par a fi reflectat îndeajuns" asupra gestului lor, Mircea Vulcănescu le atrage atenția celor care-și iau asupră povara îndemnului la sinucidere a unui neam, care este "o sinteză nerepetabilă", deci care nu se pretează la experimente, pentru că nu mai poți, în acest caz, reface ceea ce ai distrus, că încercările de a produce mutații riscă, atunci când îndeamnă la abandonarea "eredității spirituale", să ducă la "pierderea însești a ființei" neamului. Iată un îndemn la reflexie cum nu se poate mai actual.

NICHIFOR CRAINIC

105 ani de la naştere

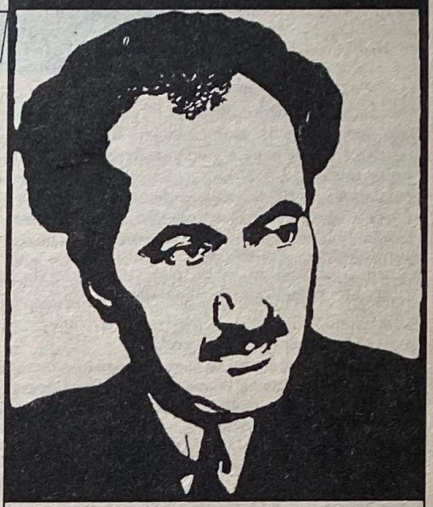

Teolog, poet şi gazetar, profesor univ.la Chişinău (1926-1931) şi Bucureşti (1932-1944), director al revistei "Gândirea" (1926-1944) şi al ziarului "Calendarul" (1932-1933), ministru al Propagandei Naţionale (1940-1941), laureat al Premiului Naţional de Poezie (1930), *Doctor Honoris Causa* al Universităţii din Viena (1940) şi membru titular al Academiei Române (1941), primenitor al învăţământului teologic românesc, doctrinar al dreptei creştine şi mentor al ortodoxismului cultural, NICHIFOR CRAINIC a fost una dintre personalităţile cele mai complete şi mai împlinite ale epocii interbelice, precum şi una dintre marile conştiinţe misionare ale României moderne, pe linia deschisă de Heliade, Kogălniceanu, Bălcescu şi Avram Iancu şi continuată de un Hasdeu, de un Eminescu, de un Iorga, de un Nae Ionescu, de un Codreanu, de un Noica sau de un Ţuţea. Naţionalismul creştin îşi are în el cel mai temeinic şi mai autorizat teoretician, mai ales prin volumele *Puncte cardinale în haos* (1936) şi *Ortodoxie şi etnocraţie* (1937).

Numele pe care şi l-a impus încă din anii primului război mondial şi sub care îl cunoaşte posteritatea, NICHIFOR CRAINIC, este un splendid pseudonim, nu doar prin rezonanţa sa tradiţional-românească, dar mai cu seamă prin semnificaţiile pe care le închide neostentativ: "vestitorul care aduce victoria" (în gr.*nike-phoros* înseamnă "purtător-de-victorie"). Adevăratul său nume era de o mare simplitate, ca şi familia ţărănească din care se trăgea: *Ion Dobre*. S-a născut la Bulbucata (Vlaşca) la 22 decembrie 1889. După copilăria petrecută pe *Şesurile natale* (este chiar titlul primului său volum de versuri, apărut în 1916), va pleca la Bucureşti, ca elev bursier al Seminarului Central; de pe acum, mai exact din 1907, îşi începe activitatea publicistică, în periodice ortodoxe şi sămănătoriste (mai târziu, definind sensul "gândirismului", scria: "*Sămănătorul* a avut viziunea magnifică a pământului românesc, dar n-a văzut cerul spiritualităţii sale [...] Peste pământul românesc, pe care din *Sămănătorul* am învăţat să-l iubim, noi vedem arcuindu-se coviltirul de azur al Bisericii Ortodoxe"). Între 1912-1916 urmează cursurile Facultăţii de Teologie din Bucureşti, dar nu se va preoţi nici la absolvirea ei şi nici mai târziu. În anii războiului de reîntregire (1916-1918) va fi redactor permanent la "Neamul Românesc" al lui Nicolae Iorga, pe atunci mare cruciat al românismului integral ("România a românilor, numai a românilor şi a tuturor românilor"). N.Iorga pare să fi fost principalul far al tinereţii lui NICHIFOR CRAINIC şi omul pe care acesta l-a respectat cel mai mult în toată viaţa lui, chiar şi atunci când era evident că poziţiile lor spirituale şi ideologice ajunseseră tot mai divergente (după 1930-1931). După război, îşi va desăvârşi studiile la Viena, unde va avea, ca şi Eminescu, o rodnică întâlnire cu literatura şi cultura germană (erau anii de glorie ai expresionismului), fără a sacrifica nimic din orientarea sa ortodoxă (o altă confirmare a observaţiei lui Blaga cum că influenţa germană, spre deosebire de cea franceză, "catalizează" fără a confisca).

Din 1921 îşi începe colaborarea la "Gândirea", pe atunci în faza ei clujeană, cu Cezar Petrescu la conducere. Desfăşoară o vreme, în paralel cu gazetăria, activitate de consilier cultural şi editor, iar în 1926 va fi numit secretar general la Ministerul Cultelor şi Artelor (sub ministeriatul lui Vasile Goldiş). A ţinut o vreme pagina religioasă duminicală a ziarului "Cuvântul" (căruia mai târziu îi va da faimă Nae Ionescu) şi a fost şi colaborator apropiat al lui Pamfil Şeicaru (de care se va îndepărta nu după multă vreme) la un alt faimos ziar de dreapta: "Curentul". Din 1926, când Cezar Petrescu abandonează "Gândirea", conducerea ei e preluată de NICHIFOR CRAINIC, care-i va imprima direcţia ortodoxistă. "Gândirea" a fost, fără îndoială, cea mai bună revistă culturală românească din secolul XX, comparabilă cu "Convorbirile literare" ale secolului al XIX-lea, atât prin longevitate, cât şi prin numele ilustre ce s-au grupat în jurul ei (Ion Barbu, Vasile Băncilă, Lucian Blaga, Al.Busuioceanu, Mateiu I.Caragiale, Aron Cotruş, Nichifor Crainic, Pictorul Damian, Radu Gyr, N.I.Herescu, Gib.Mihăescu, Ovidiu Papadima, Victor Papilian, Cezar Petrescu, Ioan Petrovici, V.I.Popa, Dragoş Protopopescu, Nicolae Roşu, Dumitru Stăniloae, Francisc Şirato, Sandu Tudor, Tudor Vianu, Pan M.Vizirescu, Vasile Voiculescu şi mulţi alţii).

Tot în 1926 îşi începe cariera de profesor universitar, la Facultatea de Teologie din Chişinău, de unde, peste şase ani, se va transfera la Facultatea de Teologie din Bucureşti, devenind o glorie a învăţământului nostru teologic. Dumitru Stăniloae scria despre el în 1940: "Nichifor Crainic înnoieşte prin reactualizarea tradiţiei într-o teologie care se mulţumea cu câteva coji din această tradiţie, primite pe calea şi de multe ori prin interpretarea ocolită a teologiilor apusene. Prin Nichifor Crainic s-a săvârşit o adevărată restaurare a teologiei româneşti în duhul ortodox".

Anul 1930 deschide deceniul cel mai bogat al scrisului său. În aceşti ani apar, printre altele, *Ţara de peste veac* (versuri - 1931), *Cursul de teologie mistică*, *Puncte cardinale în haos*, *Ortodoxie şi etnocraţie*, *Nostalgia Paradisului* (1940). La capătul acestui deceniu de efervescenţă creatoare şi misionară, devine membru titular al Academiei Române, pe locul rămas vacant prin dispariţia prematură a lui O.Goga, pe care-l va elogia în discursul de recepţie.

După 1940-1941 vremurile se vor tulbura. Amestecat în politica vremii (ministru în guvernele Gigurtu şi Antonescu), în divergenţă cu mai toată lumea (dar mai ales cu umbra lui Nae Ionescu şi cu legionarii, cărora cândva le fusese apropiat, chiar fiica sa fiind legionară!), duce o viaţă agitată, scrie mult mai puţin, vânează onoruri cu un orgoliu narcisist, ce transpare mai târziu în *Memoriile* sale, şi sfârşeşte prin a fi hăituit de comunişti, de care se ascunde prin mai multe sate transilvănene vreme de trei ani (1944-1947). Descoperit şi arestat, intră în perioada cea mai cumplită a vieţii sale, la celălalt pol al gloriei pe care o cunoscuse din plin. Sunt ani de suferinţă, de umilinţă şi de compromisuri. El, care-l judecase aspru odinioară pe "bătrânul Miron Costin", socotind că omul nu este "sub vremi", ci că, dimpotrivă, "voinţa omului bărbat este capabilă să frângă grumazul monstrului", a trebuit să experimenteze pe propria-i piele (şi conştiinţă) limitele umanului...

Este deţinut vreme de 15 ani (la Văcăreşti şi la Aiud), fără sentinţă judecătorească, eliberându-se în 1962 - abia o umbră a cărturarului şi luptătorului de altădată. Acceptă compromisul de a deveni redactor la "Glasul Patriei", de unde se va pensiona în 1968. Îşi definitivează *Memoriile* şi alte manuscrise, visează să se reimpună măcar ca poet (aşa s-a născut antologia conjuncturală pe care d-l Nedic Lemnaru a publicat-o "de bună" în 1990!), dar a murit marginalizat, la 20 august 1972, încondeiat de comunişti drept unul dintre cei mai "reacţionari" gânditori din România "burghezo-moşierească". Dar pentru el va fi fost poate marea eliberare, "dezmărginirea" a cărei grandioasă viziune o avusese cândva: "Şi de pe vârf de munte mă voi sui pe-un nor; / Zi grea, cutremurată, va fi - o zi de-adio - / Când inima-mi de tine fâşii voi dezlipi-o, / Amară frumuseţe, pământ rătăcitor"... Pe urma sa rămânea, în aşteptarea unor vremuri mai bune, dincolo de contradicţiile omului şi de calomniile epocii, o operă teologică, literară şi publicistică de un considerabil interes.

Prăbuşirea regimului comunist (petrecută chiar în ziua când se împlineau o sută de ani de la naşterea lui NICHIFOR CRAINIC!) a creat contextul revenirii sale în circuitul public românesc. În 1990 a apărut ediţia de poezii (în două volume) îngrijită de d-l Nedic Lemnaru (a se vedea prezentarea ei critică, sub titlul *Resurecţia lui Nichifor Crainic între bucurie şi dezamăgire*, în "Puncte Cardinale", an II, nr.12/24, dec.1992, p.5), incluzând şi versurile create în temniţa Aiudului, care fac din autorul lor, alături de Radu Gyr, cel mai de seamă poet al închisorilor comuniste din România. În 1991 i s-a publicat şi prima parte a *Memoriilor (Zile albe, zile negre)*, sub îngrijirea aceluiaşi Nedic Lemnaru. Această primă parte dă seama de răstimpul dintre 1889 şi 1945, fiind redactată, într-o primă formă, pe vremea pribegiilor postbelice. Prin arta evocării, NICHIFOR CRAINIC se înscrie printre cei mai străluciţi autori de proză memorialistică din literatura română a secolului XX (Lucian Blaga, Mircea Eliade, Nicolae Steinhardt, Marin Preda ş.a.). În 1993 i s-a reeditat *Cursul de teologie mistică*, iar în 1994 *Nostalgia Paradisului* (care rămâne, probabil, cea mai importantă scriere a sa, cel puţin sub aspect teologic şi cultural). Se lasă aşteptate în continuare, dintre titlurile sale mai importante, *Dostoievski şi creştinismul rus*, *Puncte cardinale în haos*, *Ortodoxie şi etnocraţie*, precum şi volumul al doilea al *Memoriilor* (cu tragica experienţă a închisorii).

Să menţionăm că în anii din urmă s-a încercat la Sibiu, mai ales prin străduinţele tânărului teolog Mihai Marinica, o resurecţie a revistei "Gândirea" (dar această "serie nouă" s-a împotmolit în puţinătatea culturală a lumii româneşti de azi, atât de confuze şi atât de sterile). Tot de la NICHIFOR CRAINIC se trage şi titlul revistei noastre, ce încearcă să înfrunte "haosul" acestei vremi. Este regretabil că marea personalitate a lui NICHIFOR CRAINIC, în care lumina covârşeşte de departe "umbrele" de care n-a fost lipsită, n-a ajuns încă, după cinci ani de "libertate", să fie tratată aşa cum ar merita, nici în cercurile intelectuale, nici în cele bisericeşti. Dreapta creştină românească îi rămâne însă profund îndatorată sub aspect doctrinar şi are obligaţia de a încerca, în ciuda puţinelor mijloace de care dispune, să-i facă dreptate în faţa generaţiilor de azi.

Răzvan CODRESCU

PORTRET

Tu, fagule gigantic, ţâşnind ca un şuvoi
Să prinzi în braţe cerul ce-ţi curge printre foi;
Şi tu, mesteacăn gingaş, sculptat în alabastru,
Cu frunza ploaie verde stropită pe albastru;
Tu, ulmule cu noduri, încins de curpeni sterpi,
Grozavă-ncolăcire de vipere şi şerpi;
Şi tu, stejar de-o vârstă cu-adâncile proverbe,
Ce fluieri când furtuna în clocotu-i te fierbe;
Tu, părule ca norul rămas după ciclon
La marginea câmpiei proptit într-un pripon;
Şi tu, molid în zale de cavaler statornic,
Ce-asculţi vrăjit când sună departe corn de gornic;
Tu, salcie ce-nchipui mătănii cuvioase
Cu verdea elegie a crengilor pletoase;
Tu, plopule ce gânguri copilăreşte când
Îţi gâdilă vreo boare frunzişul tremurând;
Voi, fiecare-mi sunteţi, pe rând, câte-un simbol:
Dintr-unu-ntr-altul gândul, schimbat, se dă de gol;
Făpturi îngemănate adâncului meu tainic,
În chipurile voastre sunt eu, Nichifor Crainic.

TEOLOGIA MISTICĂ și DOGMATICĂ

13. Urmarea lui Hristos sau mântuirea dinspre om

Lucrarea mântuitoare a lui Iisus Hristos nu mântuiește pe nimeni cu de-a sila. Ea are doar caracterul unui temei obiectiv, al unei garanții dumnezeiești a *posibilei* noastre mântuiri individuale. Rămâne ca noi înșine, urmându-L pe Hristos și păstrându-ne în perpetuă comuniune cu El, să ne facem lucrători *conștienți* și *liberi* ai propriei noastre mântuiri, deschizându-ne harului sfințitor, lucrării tainice și permanente a Duhului în lume. Trebuie, altfel spus, *să ne însușim mântuirea prin străduanie personală*. Altminteri firea noastră, deși primenită prin Hristos, riscă să recadă lesne în noaptea stricăciunii, din pricina libertății pe care Dumnezeu nu vrea să ne-o mărginească în vreun fel.

Însă din faptul că suntem chemați a ne face împreună-lucrători cu Dumnezeu ai propriei noastre mântuiri nu trebuie nicidecum să tragem încheierea că omul ar fi vrednic să se mântuie și singur (cum pretind vechile doctrine indiene sau *new-age*-ismul actual). Creștinește, putem vorbi de "mântuirea *dinspre* om", dar în nici un caz de "mântuirea *prin* om". Păcatul ne face neputincioși, atât față de noi înșine, cât și față de ceilalți. Iar toate "putințele" pe care le putem dobândi sunt daruri ale iubirii și milei dumnezeiești, fără de care n-am putea nici crește, nici rodi. "Rămâneți întru Mine și Eu întru voi", zice Domnul. "Precum mlădița nu poate să aducă roade de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi dacă nu rămâneți întru Mine" (IOAN 15,4). Creatorul e "vița", creatura e "mlădița"; viața noastră se hrănește din "seva" divină.

Așadar, strădania noastră personală pe calea mântuirii nu e și nu poate fi lucrare de sine, ci *con*-lucrare cu harul Duhului Sfânt. Care "nu e un ajutor creat, extrinsec lui Hristos, dat nouă în schimbul meritelor Acestuia, ca în concepția catolică, ci *energie dumnezeiască necreată*, revărsată de Duhul Sfânt peste noi, prin umanitatea înviată și înălțată a lui Hristos; *harul nu e decât comuniunea cu Hristos în Duhul Sfânt*" (*&Teologia dogmatică și simbolică*, vol.II, p.658; subl.n.). Mărginit în sine, omul se dez-mărginește prin har; mărginirea umanului se împărtășește mistic din ne-mărginirea divinului.

Împlinindu-Și opera mântuitoare pe pământ, Hristos S-a înălțat la ceruri, în plinătatea slavei Sale, "de-a dreapta Tatălui", dar prin aceasta nu S-a depărtat de lume, nici nu Și-a încetat lucrarea mântuitoare, nici nu s-a lepădat de umanitatea Lui transfigurată. După propria Sa făgăduință, El rămâne pururea cu noi (MATEI 28,2), prin tainica lucrare sfințitoare a Mângâietorului pe Care L-a trimis în lume, spre desăvârșirea operei mesianice începute prin Întrupare. Fiind o singură dumnezeire, Duhul a fost veșnic cu Fiul, iar Fiul este în veșnicie cu Duhul, nedespărțiți nici în voință, nici în lucrare. În chip văzut sau nevăzut, Dumnezeu rămâne pururea cu noi, lucrând felurit și tainic, după înțelepciunea Sa cea nepătrunsă, spre folosul întregii Făpturi. Precum Duhul a fost cu Hristos din eternitate, tot așa este acum și cu noi, *prin* Hristos: "Căci Duhul Sfânt e <<ungerea împărătească>>, odihnindu-se peste Hristos și peste toți creștinii chemați să domnească împreună cu El în veacul ce va să vie" (Vl.Lossky, *Teologia mistică...*, ed.rom.cit., p.201). După Sf.Simeon Noul Teolog, Fiul e *ușa* care duce la Cel ce locuiește în casă, adică la Tatăl, iar Sfântul Duh e *cheia* care ne deschide această ușă (*De Fide Orthodoxa*, I, 13; P.G. 94, col.856).

Prin har, care este lucrarea Sfântului Duh, noi avem putința de a ne în-duhovnici, de a ne în-dumnezei, Duhul fiind "Cel ce plinește totul în toate" (EFESENI, 1,23). "Dar nici Biserica în totalitatea ei, nici membrii Bisericii [luați individual] nu au de la început și permanent, în actualitate deplină, bogăția nesfârșită a dumnezeirii sau a harului, ci această bogăție devine actuală pe măsura eforturilor făcute de Biserică sau de diferiții credincioși"(*&Teologia dogm. și simb.*, vol.II, p.662). În acest efort de în-duhovnicire sau în-dumnezeire a fiecărui credincios constă ceea ce se cheamă *mântuirea subiectivă* sau, cum i-am spus aici, "mântuirea dinspre om".

Lope de Vega

SONET

Cu ce-s eu vrednic să mă cauți oare
Și ce te mână, o, Iisuse-al meu,
La ușa mea să zăbovești mereu,
Cu părul nins, pe nopți viscolitoare?
O, inimă de piatră, cât mă doare
Că n-am deschis! De vină-s numai eu
De-ți degerară, pe înghețul greu,
Rănile ne-ntinatelor picioare.
Îngerul, vai, de câte ori mi-a spus:
"Ieși la fereastră, suflete, de-ndată,
S-auzi chemarea dragostei de sus!";
De câte ori, lumină ne-nserată,
"Ieși-voi mâine..." fu răspunsu-adus,
Ca să-l repet și mâine, înc-o dată...

În românește de Răzvan CODRESCU

Osîrdindu-se pe calea mântuirii, credinciosul creștin primește harul, mai ales în chipul diferitelor *daruri ale Sfântului Duh*: "Ci precum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceeași lucrare, așa și noi, cei mulți, un trup suntem în Hristos și fiecare suntem mădulare unii altora, dar avem *felurite daruri, după harul ce ni s-a dat* [subl.n.]. Dacă avem proorocie, să proorocim după măsura credinței; dacă avem slujbă [preoție -n.n.], să stăruim în slujbă; dacă unul învață, să se sârguiască în învățătură; dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu firească nevinovăție; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluiește, să miluiască cu voie-bună!" (ROMANI 12,4-8). Sau în altă parte: "Darurile sunt felurite, dar același Duh. Și felurite slujiri sunt, dar același Domn. Și lucrările sunt felurite, dar este același Dumnezeu Care lucrează toate în toți. Și fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folos. Că unuia i se dă prin Duhul Sfânt cuvânt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh, cuvântul cunoștinței. Și unuia i se dă întru același Duh credință, iar altuia darurile vindecărilor, întru același Duh; unuia facere de minuni, iar altuia proorocie; unuia deosebirea duhurilor, iar altuia feluri de limbi sau tălmăcirea limbilor. Și toate le lucrează unul și același Duh, împărțind fiecăruia deosebi, după cum voiește" (I CORINTENI 12, 4-11).

Chipul și rațiunile după care harul și darurile Sfântului Duh sunt împărțite și lucrează în noi rămân tainice, deși s-ar părea, în ce privește darurile luate separat, că ele sunt în legătură cu însușirile naturale ale fiecăruia. Sf.Maxim Mărturisitorul scrie: "Prin urmare, harul Duhului Sfânt nu lucrează înțelepciunea în sfinți fără mintea care să o primească, nici credința fără convingerea minții sau a rațiunii despre cele viitoare și încă nearătate, nici darurile vindecărilor fără iubirea de oameni cea după fire, nici vreun altul dintre celelalte daruri fără deprinderea și puterea capabilă de fiecare" (*Răspunsuri către Talasie*, 39; în *Fil.rom*, ed cit., vol.3, p.312). Iar Sf.Vasile cel Mare observă: "El [Duhul Sfânt -n.n.] este total prezent în fiecare și peste tot. Împărțindu-Se, El nu suferă divizare. Când ne împărtășim de El, El nu încetează a rămâne întreg, precum soarele în raza de soare [...] Tot așa Duhul se află prezent în fiecare dintre cei ce-L primesc, ca și când nu S-ar comunica decât aceluia singur; și totuși El revarsă peste toți harul total, de care se bucură toți cei ce se împărtășesc după măsura propriilor lor capacități" (*Liber de Spiritu Sancto*, IX.22; P.G.32, col.108).

Trebuie să avertizăm însă asupra deosebirilor esențiale dintre ortodoxie și celelalte două mari confesiuni creștine în privința concepției despre har. Ortodoxia face o deosebire necesară și categorică între *ființa* DuhuluiSfânt (ca persoană a Sfintei Treimi) și *lucrarea* aceluiași Duh manifestă în lume (harul). Acest har nu este o putere creată, ci una *necreată*, izvorând direct din Dumnezeu (a se revedea, în *Cursul...* de față, subcap. "Energiile necreate" - "P.C.", anul III, nr.10/34, octombrie 1993, p.8). Catolicii greșesc, în genere, văzând în har (pe care ei îl numesc *Grație*) o putere tainică, dar *creată*, ceea ce denaturează, în plan mistic și dogmatic, legătura reală și intimă între om și Dumnezeu, precum și întreaga teologie a Duhului Sfânt. Protestanții, pe de altă parte, nu operează distincția între ființa lui Dumnezeu și lucrarea (sau energia) divină, confundând harul cu Duhul însuși, ceea ce tinde să ducă, în mod logic, la panteism (concepție cu totul străină creștinismului). "În catolicism întreg Duhul e transcendent; în protenstantism întreg Duhul e imanent" (*&Teol.dogm. și simb*,vol.II, p.674). Aceste două "radicalizări" sunt vecine cu erezia...

Teologia ortodoxă deosebește trei stadii în procesul de în-duhovnicire a vieții omenești, adică în ridicarea acesteia, prin har, de la starea strict naturală la viața întru Hristos:

1.Chemarea la mântuire (care este o acțiune dumnezeiască, concretizată atât prin îndemnul exterior, adică prin propovăduire, cât și prin lucrarea lăuntrică pregătitoare a harului, care-l proiectează pe om pe orbita dumnezeirii);

2. Îndreptarea (care este pe de o parte ștergere a păcatului și a vinei, deci curățire și dezlegare, iar pe de altă parte sfințire sau "înfiere" - EFESENI 1,5 - pe cât îi este cu putință omului în viața de aici);

3. Mărirea (care este negrăita fericire viitoare a vieții veșnice). De un interes capital în practica vieții creștine este, evident, stadiul al doilea, cel al îndreptării, sub ambele ei aspecte. În ce privește primul aspect, Biserica Ortodoxă învață că păcatele nu sunt doar trecute cu vederea de către Dumnezeu, ci ele sunt șterse în mod real, începând de la Taina Botezului, cel îndreptat fiind nu numai *socotit* drept, ci *făcut* drept ca atare. "Aceasta nu înseamnă, desigur, că păcatele săvârșite s-ar transforma în nesăvârșite, ci că ele devin *ca și cum* nu ar fi fost făptuite, întrucât starea păcătoasă rezultată din ele se desființează cu desăvârșire, prin puterea dumnezeiască" (Idem, p.702). Dar desființându-se păcatul, nu se desființează și aplecarea spre păcat, ca nu cumva să se știrbească principiul libertății omului, (om) care poate, conform voii sale, fie să urce mai departe pe scara desăvârșirii, fie să se întoarcă, asemenea câinelui, la propria vărsătură (după vorba Apostolului Petru). Păcătuind greu, cel îndreptat poate să cadă din har (fiind nevoie, pentru a se înălța din nou, de cea mai pură și mai adâncă pocăință). Numai păcatele ușoare (făptuite din neatenție, din neștiință sau din neputință obiectivă) nu atrag căderea din îndreptare, unele ca acestea fiind ca și de neocolit în viața pământească ("Mult păcătuim cu toții" - IACOV 3,2; "De vom zice că nu avem păcat, pe noi înșine ne amăgim și adevărul nu este întru noi" - I IOAN 1,8). Păcatele grele, în schimb, sunt aducătoare de moarte (în sens duhovnicesc): "Păcatul săvârșindu-se, naște moartea" (IACOV 1,15), moartea fiind tocmai "plata păcatului" (ROMANI 6,23).Astfel că viața creștină se cuvine a fi *o veghe* neîntreruptă și *o luptă* mereu înnoită împotriva păcatului (despre care și păgânul Platon spunea că "aleargă mai iute decât moartea"). (va urma)

Vasile A. MARIAN

Curs elementar de religie creștină (XXXVII)

QUO VADIS MILES CHRISTI?

Din problemele actuale ale mişcării ortodoxe "Oastea Domnului"

Sergiu GROSSU

Mi-am permis să-mi intitulez articolul cu întrebarea în limba latină a ceea ce pe românește înseamnă "Încotro mergi ostaș al lui Hristos", fiindcă în cartea păr.Iosif Trifa despre ce este şi cum lucrează Oastea Domnului, la pagina 148 citim: *"Un vestit general francez, De Sonis, a lăsat să i se scrie pe mormânt numai două cuvinte latineşti. MILES CHRISTI", adică "ostaşul lui Hristos"*.

Cititorii "Cuvântului Românesc" n-au uitat, sunt sigur, nenumăratele mele luări de poziție întru apărarea cauzei acestei minunate mişcări de trezire spirituală, cât şi prezentarea situației ei în prezent, respectiv după așa-zisa Revoluție din Decembrie 1989, când am analizat pe larg, şi cu toată obiectivitatea: **"Primii paşi în legalizarea Oastei Domnului"** (octombrie 1990), **"Oastea Domnului în fața prozelitismului"** (februarie 1991), **"Oastea Domnului şi vânturile potrivnice"** (iulie 1991), **"Greutăți şi îngrijorări în mişcarea Oastei Domnului"** (septembrie 1991), **"Oastea Domnului şi prioritatea organizării"** (ianuarie 1992), **"Oastea Domnului şi Biserica Ortodoxă"** (ianuarie 1992), **"Oastea Domnului şi propovăduirea Evangheliei"** (iunie 1992), **"Oastea Domnului şi renaşterea României"** (ianuarie 1993).

Încă din primăvara anului 1948, luând contact cu câțiva membri marcanți ai Oastei Domnului (Traian Dorz din Transilvania, şi Sicu Constantinescu din București, între alții), mi-am consacrat toată energia acestui splendid *"vânt de primăvară religioasă"*, cum o numea fondatorul ei, un vânt al Sfântului Duh, care a împins spre Biserică şi *"naşterea din nou"* peste 300 de mii de suflete. Pentru mine, înrolarea în mişcarea ostăşească nu a fost o simplă aventură, ci o cotitură a vieții mele. Atunci, când m-am aruncat, cu toată ființa, în vâltoarea *"nebuniei propovăduirii Crucii"*, în cadrul ortodoxiei de două ori milenară, socotind ca *"un guroi"* şi diplomele mele universitare şi tendințele mele scriitoricești, eram pe deplin conştient că lupta spirituală se arăta a fi unica posibilitate de opoziție paşnică la opera de păgânizare a societății românești prin comunism, ba chiar de rezistență creştină, de pe meterezele Evangheliei. Ca şi ieri, în visurile noastre de ulterioară libertate religioasă, dorită cu înfrigurare şi aşteptată cu încredere în Dumnezeul izbăvirii posibile, Oastea Domnului poate deveni *astăzi* factorul esențial de tranfigurare duhovnicească a României post-ceaușiste. O transfigurare pe care o vedeam realizabilă şi în comunitățile românești din exil, lansând în anul 1976 foaia trimestrială de luptă şi îndrumare creştină ***"Isus Biruitorul"***. Adresându-mă cititorului român, scriam în editorialul N-rului 1, că *"rostul publicației noastre este ca, în măsura posibilităților materiale şi a primirii sale binevoitoare, să declanşeze o puternică ofensivă spirituală - întocmai celei pusă la cale de marele nostru înaintaş din Sibiu, acum 42 de ani, într-o țară roasă de fărădelegi şi blesteme - pentru câştigarea sufletelor de Români dezbinați şi dezorientați, la o viață nouă şi la o nouă dimensiune vizionară..."*

Astfel, se poate înțelege, mai uşor, de ce mă neliniştesc frământările dăunătoare din sânul Oastei Domnului (frământări care durează de-aproape patru ani, de când poate activa legal în toată țara), şi de ce întreb pe fiecare membru al Sfatului frățesc de conducere - cu unii fiind în corespondență de multă vreme: ***Încotro mergi, ostaş al lui Hristos?*** Care este *direcția* luptei tale actuale pentru reîncreştinarea pământului de la gurile Dunării, când, din mijlocul vostru, chiar, s-au sculat frați dezbinători, care învață *"lucruri stricăcioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor"* **(FAPTE, 20.29-30)**? Dacă respecți ***strategia mântuirii*** neamului tău, aşa cum ți-a indicat-o creatorul Oastei Domnului?

*

Am mai scris, în **Cuvântul Românesc,** că în zilele de 7 şi 8 iulie 1956, un grup de 13 frați fruntaşi, ne-am adunat în Cărpinişul Simeriei, din județul Hunedoara, ca să discutăm - la adăpostul învățăturii păr. Iosif Trifa - despre vânturile şi furtunile ispitei de dezbinare, de răstălmăcire a Sfintelor Scripturi, de alunecare spre confesiuni neoprotestante, ținta discuțiilor rămânând ***păstrarea unității de credință în eforturile misionare ale Oastei Domnului,*** prin accentuarea specificității lucrării ei de trezire sufletească şi de vestire a Cuvântului lui Dumnezeu în țara noastră, ținând cont de principiile şi îndrumările duhovnicești ale *"Gornistului"* de la Sibiu.

În cartea sa de bază ***"Ce este Oastea Domnului?"***, pe care nu o mai consultă elementele rătăcite şi lipsite de cultul recunoştinței, se afirmă categoric: *"Creația Oastei a fost de la început un voluntariat, cu luptători voluntari - preoți şi mireni - în toate colțurile țării. Şi aceasta trebuie să rămână Oastea Domnului: un voluntariat duhovnicesc, care lucrează şi activează în cadrele învățăturilor din Biblie şi Biserică"*. Ori această înrădăcinare statornică în ***ortodoxie***, n-a mai fost respectată cu sfințenie, după trecerea în veşnicie a părintelui Iosif, de către cei care i-au fost ucenici şi continuatori. Vorbesc despre această realitate dureroasă, din propria mea experiență, fiindcă am avut mult de furcă, prin anii 1948-1956, cu fruntaşi de-ai Oastei stăpâniți de *"idei inovatoare"*, într-o perioadă de decădere a Bisericii, în care ierarhia a trădat cauza lui Hristos, ploconindu-se în fața Belzebutului marxist leninist, iar preoțimea nu s-a ridicat, decât cu mici excepții, la înălțimea chemării de Sus, spre a lărgi hotarele Împărăției lui Dumnezeu pe nefericitul pământ românesc. Şovăielnici în orientarea lor confesională şi otrăviți de atitudinea duşmănoasă a mitropolitului Nicolae Bălan, căruia nu i-au putut trece cu vederea caterisirea păr. Iosif Trifa, acești fruntaşi s-au abătut, încetul cu încetul, de la *"lupta cea bună a credinței"* fixată de marele lor înaintaş, cochetând cu *"lupii răpitori"* ai neoprotestantismului din țară şi din afară sau - ca să citez pe-un corespondent din Hunedoara - întreținând *"bune relații cu prietenii"* rătvnitori de creştini ortodocşi şi proiectând o reformă protestantă, prin înregimentarea naivilor din Oastea Domnului. Nu degeaba revista penticostală din U.S.A., ***EXODUS*** (Nr.10/1987), considera că Oastea Domnului *"a fost şi este una din pepinierele baptismului şi penticostalismului românesc"*, adăugând: *"Un procent serios dintre credincioşii noştri provine de la Oastea Domnului, care pătrunde cu Evanghelia Domnului Iisus, în cercurile inaccesibile baptiştilor şi penticostalilor"*.

Faptul că există, în clipa de față, scizioniști şi dezbinători care se pretind *"ostaşi"*, cu toate spărturile create de ei pe fronturile de luptă duhovnicească ale Oastei Domnului, nu are decât o explicație: constituirea în pripă, în primăvara anului 1990, fără nici o grijă selectivă, fără nici un discernământ de strategie misionară, a unui Sfat frățesc de conducere, având în sânul lui câțiva membri care renunțaseră, cu mulți ani înainte de legalizarea mişcării, la învățătura şi regulile fixate de păr. Iosif Trifa. Unuia din aceştia i se adresa poetul Traian Dorz, cântărindu-i roadele tentației sale neoprotestante şi rugându-l în scrisoarea din 12 Aprilie 1989 *"Dacă v-ați luat dreptul şi curajul acestei direcții, trebuie neapărat să vă asumați şi răspunderile urmărilor ei atât în fața lui Dumnezeu cât şi a celor ce vă urmează. După asta, desigur, ca nişte oameni curajoşi ce sunteți vă veți împlini şi datoria de cinste şi de conştiință, renunțând pe viitor atât la mumele, cât şi la bunurile acestei lucrări, pe care ați părăsit-o de fapt, şi căreia de la intrarea Dvs. în ea, nu i-ați creat decât dificultăți şi tulburări"*.

De altfel, în ***Moțiunea*** istorică, iscălită de toți delegații Oastei Domnului, reuniți la Sibiu, cu ocazia Sfatului frățesc din 12 Septembrie 1937, la îndemnul păr.Iosif, s-a scris, negru pe alb, că *"Oastea Domnului este un copil al Bisericii"* şi, ca atare, *"nu a vrut şi nici nu vrea să facă reguli peste sau contra Bisericii"*. De unde concluzia izbăvitoare în ce priveşte neştirbirea ***ființei*** Oastei Domnului: *"Numai cei care vor şi care pot trăi în această viață duhovnicească, se pot numi înrolați în această mişcare"*.

*

În lumina acestei orientări obligatorii se impune imperativul ***eliminării neorânduielilor*** constate, mai ales, în Transilvania, unde aceşti aşa-zişi "frați ostaşi" nu vor să trăiască "cu toată ființa", regulile existente ale Bisericii", precum reclama ***Moțiunea*** amintită mai sus, provocând învrăjbiri şi sciziuni inacceptabile. Dezbinătorii sau călcătorii de praguri străine ***nu se pot numi înrolați*** în mişcarea Oastei. Cum am subliniat şi într-o emisiune de la Europa Liberă, nimeni nu-i poate constrânge să respecte viziunea misionară, pe care i-a inspirat-o Duhul Sfânt unui preot ortodox, în noaptea Anului Nou 1923, şi pe care ei, sub influența prozelitismului eterodox şi-a unor atrăgătoare privilegii materiale, nu o mai agrează. Încotro se îndreaptă adeziunea lor dogmatică şi cultică îi priveşte numai pe ei. Însă socotesc - aşa cum am adus la cunoştința multora din frații de temei ai Oastei Domnului - că este de-a dreptul necinstit să se pretindă că mai fac parte din mişcarea, pe care socotind-o prea *"tradiționalistă"*, prea *"formalistă"* şi fidelă *"în mod excesiv"* Bisericii ortodoxe, o sabotează, pe toate căile, continuând să întrețină (citez dintr-o plângere care pleda în favoarea disidenților) *"bunele relații cu prietenii din străinătate, stabilite în perioada prerevoluționară"*; ***prieteni neoprotestanți***, *"vizitatori"* occidentali, care şi-au dat silința să împânzească nenumăratele comunități ostăşeşti cu tot felul de tipărituri *"evanghelice"* spre a le atrage la *"adevărul Evangheliei"*, dându-le posibilitatea de a deschide *"case de adunare şi de studiu biblic"* din bogatele lor fonduri bănești.

Față de această situație deplorabilă, Sfatul frățesc de conducere, cu sediul la Sibiu, nu s-a învrednicit să pună capăt ***neorânduielii,*** respectiv dezbinărilor şi diviziunilor compromițătoare, ignorând sfatul că "un bun ostaş al lui Hristos" trebuie să lupte "după rânduieli" în vederea biruinței **(2 TIMOTEI 2.3-5)**. Cei care susțineau şi mai susțin încă, pe semne, că dragostea creştină nu ne dă voie să judecăm pe alții, sau să-i excludem din Oastea Domnului, deoarece ***excluderile*** se bazează pe *"decizii dure şi radicale"*, potrivnice duhului Evangheliei lui Hristos, contravin tocmai acestui duh al rânduielii şi-al ascultării de Adevăr.

Când este vorba nu de persoana noastră, nu de orgoliul nostru rănit şi de apetiturile noastre de zbenguială dogmatică, sau de pretinsă emancipare rituală, ci de Împărăția lui Dumnezeu, de lucrarea Oastei Domnului, cu idealul ei de trezire sufletească a Românilor adormiți în păcate, Evanghelia ne prezintă aspecte foarte *"dure şi radicale"*. Lui Petru, Iisus, Domnul dragostei şi al blândeții, îi spune la un moment dat: *"Înapoia Mea, Satano!"* **(MATEI, 16.23)**. Pe față rnici - fie ei cărturari sau farisei - îi consideră *"morminte văruite"* şi *"pui de năpârci"* **(IDEM, 23.25-33)**. Despre cei care *"dau naştere la dezbinări"*, citim că sunt nişte *"batjocoritori"*, nişte *"oameni supuşi poftelor firii, care n-au Duhul"* **(IUDA, 18-19)**. Iar Pavel îl înfruntă pe Petru (*"căci era de osândit"*), dându-i pe față prefăcătoria, pentru că îl vedea *"prins în lanțul fățărniciei"* **(GALATENI, 2.11-13)**. Același apostol, din cauza neînțelegerii sale cu Barnaba -neînțelegere cu privire la lucrarea cercetării Bisericilor - ce-a făcut? L-a iertat şi i-a îngăduit *"abaterea"*, cum s-a procedat, mereu, cu dezbinătorii şi dezertorii Oastei Domnului, datorită inerției Sfatului frățesc de conducere în luarea unei hotărâri salutare? Nicidecum. Ci **s-a despărțit de el,** pricina despărțirii fiind Ioan, numit Marcu: "Pavel socotea că nu este bine să ia cu ei pe acela, care îi părăsise din Pamfilia şi nu-i însoțise în lucrarea lor. Neînțelegerea aceasta a fost destul de mare, ca să-i facă să se despartă unul de altul" **(FAPTE, 15.37-39)**.

Ostaşii Domnului cei adevărați, care nu caută *"în altă parte"* păşunea duhovnicească despre care le vorbea păr.Iosif, ci arată printr-o viață *"trăită după Evanghelie"*, că şi în cadrele Bisericii Ortodoxe, omul se poate *"pocăi"* de păcatele şi năravurile sale urâte, aceşti bravi şi statornici luptători ai Crucii ***nu au dreptul*** să se abată de la linia misionară, trasată acum 60 de ani în urmă de *"Pasărea măiastră"* a ortodoxiei româneşti. Apăs cu tărie asupra acestui deziderat fundamental. Ca şi cu prilejul întrunirilor de altădată, sub comunism, când mă aflam în țară şi mă străduiam pentru consolidarea unității ostăşeşti şi păstrarea integrală a viziunii misionare lăsată moştenire de inițiatorul mişcării, o afirm şi astăzi, în scris, aşa cum am arătat şi-n grăirile mele radiofonice, că înstrăinarea de principiile diriguitoare, înscrise în cartea ***"Ce este Oastea Domnului?"***, duce inevitabil la excluderea dezbinărilor, chiar dacă ei se mai declară *"ostaşi"*, se înfruptă din cântările Oastei şi ticluiesc, pe ascuns, cu vicleşug, alte *"oşti"*, cu iz neoprotestant. Nu ne stă în drept să judecăm pe *"dezbinători"*, nici să-i excludem, având în vedere că dragostea, după apostolul Pavel (mi s-a adus şi *"argumentul"* acesta!), *"acoperă totul"*, *"este plină de bunătate"* şi *"suferă totul?"* Oare aşa să fie? Dar cum stăm cu îndemnul paulinic: *"Nu este de datoria voastră să judecați pe cei dinăuntru? (...) Dați afară din mijlocul vostru pe răul acela"* **(1 CORINTENI, 5.12-13)**. Ori *"răul acela"* este orice suflet de ostaş care nu mai vrea să trăiască în conformitate cu hotărârile ***Moțiunii*** despre care v-am vorbit deja; care canonic şi dogmatic se călăuzeşte după învățături diametral opuse Ortodoxiei.

Până nu se va ajunge la această amputare dureroasă, dar salvatoare, Oastea Domnului nu va repurta nici biruințele aşteptate, şi nici nu va fi în stare să repete, împreună cu Sfântul din Tars: *"M-am luptat lupta cea bună..."* Căci această luptă spirituală nu se poate duce cu dezertori sau cu suflete purtate *"de orice vânt de învățătură, prin viclenia oamenilor şi prin şiretenia lor în mijloacele de amăgire"* **(EFESENI, 4.14)**.

*

În încheiere, mă adresez din nou tuturor creştinilor din Oastea Domnului, a cărei corabie - întocmai episodului evanghelic al *"umblării pe mare"* - este învăluită de valuri amenințătoare şi scuturată de vânturi duşmănoase, întrebându-i pe fiecare în parte: ***Quo vadis miles Cristi?*** Încotro mergi, ostaş al lui Hristos? Te afli pe drumul cel bun al alergării la țintă, concretizând în viața ta de credință adevărurile lansate patriei tale şi poporului de omul lui Dumnezeu Iosif Trifa? Doreşti, din toată inima să lupți cu "armele luminii", într-o perfectă unitate, pentru renaşterea unei țări ce mai poartă răni şi bube nevindecate pe deplin? Te arde focul Duhului Sfânt să pui capăt dezbinărilor sluțitoare, respectând regulile şi îndemnurile părintelui nostru sufletesc, ctitor şi profet al Familiei spirituale căreia aparții, pentru ca Oastea să devină, în sfârşit, o Armată biruitoare pe toate fronturile societății româneşti, în vădită descompunere morală?

Apleacă-te, cu sârguință, fratele meu de departe, asupra învățăturii sănătoase a celui ce, la măreața întrunire care a avut loc la Sibiu, în anul 1932, de ziua Sfintei Treimi, şi-a terminat grăirea înflăcărată cu aceste cuvinte, valabile şi pentru tine şi pentru mine, bineînțeles: *"Să dăm slavă pentru toate câte ne-a făcut nouă Domnul! Orice împotrivire s-ar ridica în calea noastră să luptăm înainte, căci cu noi este Dumnezeu. Oastea Domnului luptă cu îndârjire pentru drepturile lui Dumnezeu în lume - şi ea trebuie să învingă."*

ESTE TÂNĂRA GENERAȚIE ... "O GENERAȚIE PIERDUTĂ"?

IPOSTAZE ..."GENERAȚIONALE"

VIOLETA

Interpret: Sarmale Reci
Muzica: Mihai Iordache
Versuri: Florin Dumitrescu

Violeta duce găleata la gunoi.
Toți băieții de la scara trei
o privesc cum duce găleata la gunoi
și suspină lung în urma ei:
Mamă ce mișto e, parc-o vezi în film...
Violeta Stroe, noi toți te iubim!
Violeta duce găleata la gunoi
răspândind aroma dragostei.
Violeta duce găleata la gunoi
Mândră-n minijupul ei turcesc
când se apleacă peste pubela de gunoi
gâturile toate se lungesc.
Cât de grațioasă e i-un întreg poem...
Din spate sau față la fel te plăcem!
Violeta duce găleata la gunoi:
Inimile toate se topesc.
Violeta duce găleata la gunoi
Toți băieții o privesc cu jind
Violeta duce găleata la gunoi
o mireasmă dulce răspândind.
Scutură căldarea și se-ntoarce-n bloc;
simți că răsuflarea ți s-a oprit în loc.
Violeta duce găleata la gunoi,
o mireasmă dulce răspândind.

ROCK-ul, INAMICUL PUBLIC NUMĂRUL UNU ?

Preoții și studenții teologi din Iași au organizat o dezbatere publică, la Casa de Cultură a Sindicatelor, unde, folosindu-se de broșura "Satanismul în muzica Rock", a grecului K.G.Papadimitrakopoulos, au pornit un război în toată regula împotriva fenomenului Rock. "Rockerii sunt mână în mână cu diavolul!" - scandau ca la plenară cei în sutane, însă dați-ne voie să ne îndoim puțin de acest lucru. Nu numai că cei care afirmă că rockul este satanic nu cunosc aproape nimic despre rock și nu încearcă să înțeleagă fenomenul, dar mai ciudat este că mulți tineri teologi se delectează cu femei și alcool în timpul liber. Deci, puneți cruce cui trebuie! Noi n-avem nimic cu lățoșii, dar acest război ni se pare nu numai nejustificat, ci și absurd. Ce vor face preoții? Vor organiza patrule de tuns rockerii și de tăiat blugii? Discernământul teologilor este deci comparabil cu cel al activiștilor, încercând discreditarea tineretului prin intermediul fenomenului rock.

Amin!

POPA PAPU

RECURS LA ISTORIE

Astăzi: Manualul de istorie pentru clasa a X-a

E limpede deja pentru toată lumea, că acum, după cinci ani de la Revoluția de Eliberare de sub cizma roșie, avem nevoie, mai mult decât de orice, de *adevăr*. Însă atâta vreme cât tineretul de pe băncile școlii este îndoctrinat în continuare cu teoriile stângiste ale epocii apuse nu demult (oare?), noi, cei voitori de însănătoșire morală și spirituală (prioritară celei economice, materiale), noi, cei pentru care restabilirea adevărului istoric însemnează mai mult decât tubul de oxigen de la gura muribundului, noi nu părem decât niște marionete caraghioase, care exhibiționează în deșert. Căci, în culise, comuniștii rânjesc satisfăcuți, fiindcă sistemul lor satanic, de mutilare a sufletului și a minții fragede a acelei părți sociale mereu nedreptățite, segmentul cel mai dinamic și imprevizibil al unei societăți, funcționează perfect. Reformă a învățământului? Religie în școli? Adevăr?...

Sunt doar niște simple vorbe pentru acești torționari, preschimbați în "democrați" ce militează pentru respectarea "statului de drept"! De ce? Răspunsul este foarte simplu: fiindcă *se persistă în minciună*. De data aceasta, vă oferim o mostră perfectă de mistificare atât a istoriei naționale, cât și a istoriei universale. În numerele care vor urma, probabil, vă vom prezenta și fragmente din manualele de istorie ce însinuează pervers că Biserica nu a reprezentat de-a lungul veacurilor decât un instrument drăcos de subtilizare, manevră și minciună, apoi că teoria evoluționistă a lui Darwin rămâne în picioare (atenție, într-un stat care se declară creștin-ortodox, cu doar 0,2 % din populație, atee), că doctrinele politice cu orientare de dreapta ar fi "reacționare", "periculoase" și alte asemenea aberații.

Manualul de istorie de clasa a X-a este cel pe care subsemnatul a trebuit să-l învețe în anul școlar 1993-1994, deși ediția lucrării este din 1991. Nu lipsit de interes este faptul (amănuntul, dacă vreți) că trei dintre semnatarii manualului sunt prof. univ., doctori în istorie: d-nii Camil Mureșan, Vasile Cristian, V. Vesa. Cu tot respectul pentru dânșii, pentru-probabil- vasta lor erudiție, îndrăznim totuși să-i suspectăm serios de faptul că și-au înstrăinat (inconștient sau nu) sufletul în contra cauzei românești, a românismului în genere. Este probabil ca dânșii să fie de formație comunistă și filiație securistă, date fiind îngrozitoarele afirmații făcute de aceștia în cuprinsul cărții mai sus citate.

Pentru articolul de față, ne-am decis să comentăm originalele interpretări făcute în manual cu referire la sângerosul "război civil" spaniol (1936-1939), care pot fi etichetate, fără reținere, de provenință bolșevică 100%. Iată un pasaj relevant: <<Guvernul a trecut la realizarea unor reforme democratice, care au trezit reacția forțelor de dreapta>>. Guvern care se formase în februarie '36 și era compus din Partidul Comunist Spaniol, Partidul Socialist și alte partide de sânga, toate comasate sub titulatura FRONTUL (iarăși?) POPULAR. Cât de democratic putea fi acest guvern roșu, cât de transparenți și bine-intenționați erau sărmanii comuniști spanioli (dinamitând biserici și mănăstiri, profanând capele, altare, icoane sfinte), știm cu toții! În aceeași perioadă interbelică, se cunoaște, comuniștii din România (nu și români!) ceruseră ca Basarabia să fie retrocedată Uniunii Sovietice. Deși pare o monstruozitate, așa a fost! Iar nouă ni se lasă a se înțelege că forțele de dreapta, anti-"progresiste", erau cele care împiedicau guvernul comunist să transforme Spania într-un Eden!

Iată cum, cu perfidie, este atacată fățiș ideea de dreapta, nu însă în cadrul contextului istoric național (pentru a nu stârni patimi, probabil), ci într-o conjunctură aparent total dezinteresată: războiul din Spania. Acest război a declanșat, pe plan mondial, convulsii sociale, acțiuni militare etc., părțile beligerante constituindu-le apărătorii Crucii și slugile Moscovei (sprijinite de finanța iudeo-masonică). Sau cum spunea acel martir al românismului, Ion I. Moța, a fost războiul în care mureau oamenii "cu zecile de mii, unii pentru a izbuti să dărâme altarele lui Hristos, iar alții pentru a-L apăra". Să fie limpede! A fost, neîndoielnic, o confruntare între imperialismul sovietic (pe care Titulescu îl susținea vehement!), ce dorea să pună mâna și pe pământul creștin al Spaniei (nu știm cât de "fascistă") și Biserica Mântuitorului, amenințată serios de ateismul roșu răsăritean.

Să trecem mai departe. Iată ce se scrie, negru pe alb: <<Pe teritoriul Spaniei avea loc nu numai o confruntare între forțele progresiste (sic!) și fasciste spaniole, ci și între forțele progresiste din întreaga lume și tendințele fasciste internaționale>>. Pentru ca apoi, în plin echivoc, să continue, de-o așa manieră încât să ne facă să credem că domnii despre care am vorbit ori nu stau bine cu raționamentul ori speră să obțină o funcție în viitorul CC al PCUS! Iată:<<Statele occidentale au adoptat o atitudine de neintervenție, lăsând câmp liber amestecului germano-italian în Spania>>. Prin urmare, acest război a antrenat, pe de o parte, "forțe progresiste din întreaga lume", iar pe de altă parte, "statele democratice occidentale au adoptat o atitudine de neintervenție"! Nu mai încape, deci, nici o îndoială: măreața Uniune Sovietică vecină și prietenă devine, în acest caz, exponentul unic al "forțelor progresiste"!

Aceste grave afirmații lovesc violent în adevărurile și valorile creștine ale lumii, iar apoi, indirect, în cele ale Neamului Românesc. Se ponegrește memoria cruciaților acestui secol, Moța și Marin, se perverteste Tradiția Neamului. Gestul nobil făcut de cei șapte legionari plecați pe 22 Nov. '36 în Peninsula Iberică, spre a pune și ei brațul în încercarea de a stăvili puhoiul păgânesc, este catalogat (tot indirect) ca fiind "contrar oricăror norme de drept internațional". În schimb, acțiunea mârșavă a diviziunului de artilerie condus de Walter Roman (tatăl don-juan-ului fesenist de azi), dotat cu tunuri Krupp (77 mm), Schneider-Creuzot (75 mm) și sovietice (77,2 mm) și fixat în orașul Murcia, care era ostil forțelor spaniole monarhiste, a reprezentat - probabil - o acțiune perfect legitimă...

Se cuvine aici să amintim mărturisirea sinceră și plină de căldură, făcută de această somitate a istoriografiei europene, savantul Nicolae Iorga, în publicația sa "Neamul Românesc". Apărut pe data de 19 ian. 1937, articolul se intitula: "Doi băieți viteji" și sublinia vituțile legionarilor-martiri: <<Luptând pentru credința lor creștină și pentru cinstirea poporului lor, pentru ce este etern, scump și curat în latinitatea nebolșevizată, doi tineri Români, doi băieți viteji, Moța și Marin, au căzut înaintea Madridului apărat de Roșii; și-au dat viața luptând pentru cauza cea bună acești doi fii ai țării noastre. Cine știe ce va ieși din cumplita furtună care s-a abătut asupra depărtatului pământ latin unde se varsă sânge din toate rănile unui nobil neam! Dar, dacă vom vedea vreodată Spania cum a fost, cum trebuie să fie, se va putea spune la noi, cu înduioșată mândrie, că pentru aceasta au curs și câteva picături din sângele scump al tineretului nostru>>. [1] Acestea sunt cuvintele lui Nicolae Iorga despre legionarii Moța și Marin, despre natura războiului din Spania. Să mai adăugăm la ele și pe cele ale lui Simion Mehedinți, care scria în "Cuvântul Studențesc", an. XII, nr. 1-4, ian-feb. 1937: <<Moța și Marin, prin jertfa lor de bunăvoie, au dat semnalul unificării sufletești a tuturor românilor care se mai simt Români. Cu sângele lor ei au vrut să vindece rana înveninată a dezbinărilor din trecut. Aceasta este semnificația istorică a jertfei lor>>. [2]

Cu toate acestea, tonul folosit în manual se păstrează în aceeași notă elogiativă la adresa comuniștilor și a politicii de dezmembrare statală duse de Titulescu. Nu mai reprezintă un secret pentru nimeni care a fost atitudinea diplomatului român în legătură cu războiul iberic. Se știe de pe acum că destinația celor 100 de tunuri și 3 escadrile aviatice, comandate la o uzină franceză de către subsecretarul de Stat Caranfil, a fost deturnată de către Titulescu în direcția Barcelona, respectiv Bilbao (locul unde frontul comunist spaniol era cel mai puternic). [3] Se mai cunoaște, de asemenea, faptul că tov. Walter Roman a fost felicitat de către același Titulescu pentru activitatea sa desfășurată la Guadalajara, în calitate de comandant al Brigăzii XI Internaționale; și se mai cunoaște că reprezentantul PC Spaniol, Dolores Ibarruri, a mulțumit postum aceluiași Titulescu, cu ocazia Congresului al IX-lea al PCR (București 1965)!

Nu se mai poate tolera ca atitudinea prosovietică titulesciană, acțiunile în sine ale Rusiei imperialiste, să fie elogiate astfel. Perpetuarea unei imagini pozitive despre această pacoste a popoarelor est-europene și baltice, pacoste ce se numește Rusia, nu numai că mutilează un adevăr incontestabil, nu numai că sfidează evidențele, ci reprezintă și o imorală tentativă de siluire a cunoștințelor fragile de istorie ale unor adolescenți de 15 ani. Cu asemenea cunoștințe, asimilate în liceu, nu este de mirare că, atunci când va veni vremea scrutinului, toți acești tineri vor fi atât de simplu de transformat în *masse de manevră*. Deși nu pare, mai periculoase decât oricare alte manevre politice fățișe rămân atentatele îndreptate împotriva tinerilor, cărora se încearcă să li se violeze conștințele, batjocorească credințele sau oprime opiniile. Această acțiune are loc în timp, cu concursul Ministerului Învățământului, exploatându-se ignoranța de care dau dovadă - tot mai frecvent - majoritatea tinerilor liceeni.

Singura speranță mai stă în unii profesori de istorie care (mai) au coloană verticală și (atenție!) curaj, pentru a spune, curat și sincer, *adevărul*.

Mihai Geoge NEAMȚU
(elev la Liceul "Moise Nicoară" din Arad)

BIBLIOGRAFIE:

1. *Din luptele tineretului român 1919-1939*, Editura "Fundația Buna Vestire", București 1993.
2. Colecția "Puncte Cardinale", nr 37, ianuarie 1994, pag.5
3. *Nicolae Titulescu IN MEMORIAM*, Editura Politică, București, 1992.

Textele adunate pe această pagină caută să surprindă, dincolo de aspectul lor cultural sau estetic, mai multe *atitudini sufletești*, toate venite dinspre tânăra generație. Așa cum ne-am propus de la început, pagina aceasta rămâne, în primul rând, "o oglindă". Dacă realitățile răsfrânte în ea nu sunt pe placul dumneavoastră, "oglinda" nu are, ea însăși, nici o vină... Sau are numai vina pe care o împărțim cu toții, în fața lui Dumnezeu, ca mădulare imperfecte ale acestei lumi...

Poezia *Speranțe la Porțile Iadului* este reprodusă după manuscris, cu îngăduința autoarei. *Recursul la istorie* l-am primit la Redacție, alături de alte materiale ale autorului, toate pregătite pentru tipar (un material purtând aceeași semnătură a fost publicat deja în Numărul trecut). *Violeta* și mica apologie viscerală a *rock*-ului le-am preluat dintr-o revistă scoasă de liceeni bucureșteni, "Răcnetul Bucureștilor", despre care ni se spune că "apare câte odată" (sic!), având deviza: "Unde dai și unde crapă"... Lectură lucidă, cetitorule!

(R.C.)

SPERANȚE LA PORȚILE IADULUI

Suflete sparte în milioane de ace,
Care întregi n-or să mai fie nicicând...
Nimeni nu ne-a-ntrebat de ne place,
Doar știm că atât am rămas... Până când?

Amintiri de cruci și Dumnezei răstigniți,
Amintiri de Adami și Eve curate,
Mai întâi ispitiți, apoi izgoniți -
Noian de iluzii și vise-aruncate.

Obsesii din colțuri de minte,
Știință pierdută-n dezinteres, ignoranță,
Adevăr dosit de prea multe cuvinte...
Neantu-i la ușă, apasă pe clanță!

Nimic altceva nu mai poate să fie
Decât stinse, decât suflete sparte...
Oare Iisus va voi să mai vie
Sau va trece, scârbit, mai departe?

Jaf, incest, crimă, oroare -
Toate le-avem, toate le știm,
Prea mult din ce-i rău, din ce doare...
Am uitat, într-adevăr, să iubim?

De-am putea să o facem din nou,
Șanse mai multe de-a fi am avea;
Mântuirea atunci și-ar găsi un ecou
În suflete azi vag deschise spre ea...

Cristina DUȚĂ
(elevă la Școala Normală "Elena Cuza" din București)

Prea fericite Părinte Patriarh,

Dacă într-o țară creștină, în cadrul unor alegeri libere, majoritatea populației îi alege pe foștii activiști ai unui partid ateu, deci anticreștin, este evident că se întâmplă ceva foarte grav. Cu atât mai mult, când este vorba de România, cu a cărei credință creștină bimilenară ne mândrim la orice ocazie festivă și ai cărei locuitori, conform ultimului recensământ, și-au exprimat apartenența la credința creștină, aproape în unanimitate. Este inconceptibil ca majoritatea românilor, să opteze de două ori consecutiv pentru comuniști! În numele trecutului nostru creștin, acest fapt este o dezonoare, în afară de cazul în care am renunțat la a mai fi creștini. Este o anomalie imensă, cu atât mai mult, cu cât cei care au determinat acest deznodământ sunt românii din mediul rural, presupuși a fi cei mai fideli credincioși ai Bisericii. În țara cruciatului Ștefan cel Mare și a mucenicului Constantin Brâncoveanu, urmașii acestora, mai cred în "sinceritatea" și "omenia" foștilor bolșevici. Cum poate acest popor creștin de 2000 de ani să rămână în continuare sub vraja celor care au servit comunismul anticreștin? A nu te îngrozi de ororile comunismului și a-i crede mai departe pe cei care au mințit în permanență sunt indicii grave de atrofiere a simțului moral și de degradare a fondului afectiv, petrecute în planul sufletului național.

Cea mai profundă cauză, care a determinat acest paradox tragic pentru destinul național, este atitudinea și punctul de vedere oficial al Bisericii față de comunism. Pentru a înțelege temeinicia acestei afirmații care are rezonanța unei acuzații grave, va trebui să invocăm ceea ce s-a întâmplat în momentul instaurării comunismului în țara noastră. Când a apărut comunismul în România, poporul român l-a respins total. Trebuie subliniat cu litere de foc că, în acel moment, faptul de a fi comunist era considerat ca o lepădare de Hristos și o unire cu Satana! Cu această atitudine a întâmpinat poporul român ultima năvălire barbară, care a fost bolșevismul. Adeziunea la comunism era o dublă apostazie: și religioasă și națională. Faptul că primii aderenți ai comunismului în România au fost străini de neamul nostru, demonstra atunci rezistența structurală a românilor față de această nouă formă de păgânism și constituia un onorant certificat de sănătate morală. Comuniștii români acționau sub protecția și la ordinul unei puteri străine. Sub pretextul luptei de clasă, ei au declanșat un război împotriva propriului popor, împânzind țara cu închisori și lagăre de exterminare. Atunci adevărata Românie era în munți sau în închisori. La temelia piramidelor comuniste stau oasele zecilor de mii de români, iar pe Canalul pe care trâmbițașii tiraniei comuniste nu ostenesc să-l laude, curge sânge românesc. Orice român interesat de istoria acestui neam, știe că la Canalul morții era renumita brigadă pentru preoți, cunoscută prin intensitatea persecuțiilor sadice și inumane la care erau supuși apostolii credinței strămoșești și că la închisoarea de la Pitești s-a organizat cea mai monstruoasă formă de tortură și distrugere a tineretului creștin din România.

Din punct de vedere creștin, comunismul trebuie declarat ceea ce a fost realmente: Anticristul secolului XX. El a fost sistemul totalitar, care de la apariția lui, a propagat și a impus ateismul, a închis și dărâmat bisericile, a întemnițat și a asasinat preoții și credincioșii Bisericii și a interzis pronunțarea numelui lui Hristos, sau îl permitea numai în scopul de a fi batjocorit. Așa a început comunismul, pretutindeni unde s-a instalat: prin ură și prigoană împotriva lui Hristos sau a oricărei forme religioase. Țelul final al comunismului a foast desființarea religiei creștine și distrugerea valorilor ei. În numele căror principii și valori umane se poate justifica valul de sânge cu care bolșevismul a inundat mai multe continente? Mormanul uriaș de cadavre, pe care s-a construit comunismul, este cea mai mare monstruozitate a istoriei umane. Omul cu rațiune și cu simț moral se întreabă îndurerat și revoltat: de ce au fost necesare atâtea crime și atâtea suferințe, ca în final să rezulte o societate de mizerie și teroare? Faptele abominabile ale comunismului nu sunt exagerări propagandistice, ci realități petrecute la lumina istoriei contemporane. De aceea, un creștin autentic trebuie să fie, prin concepție și structură morală, un anticomunist absolut. În cazul nostru, nu trebuie să uităm că numai conjunctura internațională nu le-a permis comuniștilor români să realizeze o persecuție anticreștină de amploarea celei din Rusia.

În această viziune creștină, orice act de colaborare voluntară cu comuniștii de ieri sau cu cei de azi, deghizați în blana democrației, reprezintă un act de trădare față de Hristos și constituie un păcat împotriva Duhului Sfânt.

Din nefericire pentru viitorul creștin al României, Biserica Ortodoxă Română nu a pronunțat până acum actul de condamnare totală a comunismului, ca ideologie și practică, act ce este justificat din punct de vedere teologic, necesar din punct de vedere național și obligatoriu din punct de vedere moral. Dacă s-ar fi realizat acest lucru, imediat după 22 decembrie 1989, alta ar fi fost starea națiunii pe planul conștiinței religioase și politice. Atunci țăranul român, care se închină cu evlavie la icoana lui Hristos, ar fi înțeles că este un păcat grav a acorda credit moral celui care s-a închinat o viață întreagă la tabloul lui Marx și că a pune ștampila votului său de creștin pe semnul și în favoarea unui fost comunist și ateu este o palmă pe obrazul lui Hristos!

Privind din acest unghi datoria unui creștin în România postcomunistă, cum trebuie să înțelegem actul unui episcop care își pune iscălitura, alături de servanții tiraniei comuniste, pe cererea de liberare a membrilor CPEx-ului, sub titlul că ar fi "deținuți politici"? Așa înțelege Prea Sfinția Sa să-și manifeste creștinismul și patriotismul, prin solidaritatea cu cei care au girat regimul de mizerie și teroare la care a fost supus poporul român timp de mai multe decenii? Cei care au aparținut aristocrației roșii sunt în realitate părtași, direct sau indirect, la genocidul comunist împotriva națiunii române, prin crime împotriva vieții și libertății majorității românilor. Activiștii și politrucii din funcțiile publice importante, beneficiari ai unor privilegii la care poporul nu avea acces, au fost paznicii voluntari ai regimului totalitar bolșevic. În acest sens, ei sunt foștii gardieni care au ținut încarcerat poporul român timp de o jumătate de veac! Acest ierarh, atât de sensibil față de nomenclatura comunistă, nu a fost zărit în cimitirele foștilor deținuți politici. Prea Sfinția Sa, promovat în timpul regimului comunist, nu știe, probabil, că închisorile politice din România au fost veritabile catacombe, în care se suferea și se murea pentru Hristos și că cei care zac în mormintele fără cruci și nume sunt martiri ai credinței. Sau, cum să privim disponibilitatea unui mitropolit de a candida pe listele unui partid pe ale cărui metereze s-au baricadat astăzi foștii comuniști și atei declarați? Ce interese creștine și naționale a avut în vedere Înalt Prea Sfinția Sa când a fost dispus să se alinieze și să intre ca mercenar în armata foștilor dușmani ai lui Hristos? Oare nu parlamentarii care formează acum statul major al acestui partid s-au opus cu vehemență introducerii învățământului religios în școala românească și nu unii dintre acești foști politruci echivalau, în auzul țării, sfânta credință a neamului românesc cu învățământul politic al infamei și criminalei ideologii marxist-leniniste?

Dacă unii dintre clericii superiori ai Bisericii au asemenea mentalități și atitudini, ce speranță de renaștere creștină în România mai putem avea?

În lumina acestor adevăruri, vă rog Prea Fericite Părinte Patriarh, să faceți actul decisiv pe care îl impune imperativul momentului istoric actual. Ieșiți în fața națiunii române și condamnați în termeni categorici comunismul și tot ceea ce a reprezentat el ca primejdie pentru așezarea creștină a lumii și pentru destinul creștin al neamului românesc. Condamnați în Duhul Adevărului mentalitatea profund imorală, că un creștin poate sluji și lui Dumnezeu și lui Mamona. Numai astfel se va produce o regăsire a poporului român pe linia misiunii sale istorice de apărător al creștinătății. Prin acest gest veți restaura prestigiul moral al Bisericii și veți pune o lespede trainică la baza renașterii creștine din România. Pentru acest act de curaj apostolic, asumați-vă riscul și onoarea de a fi atacat și batjocorit de foștii bolșevici și atei. Numai în apostolii pe care îi urăsc și îi persecută dușmanii lui Hristos se poate crede cu adevărat!

Vă rog, în numele miilor de tineri morți pentru credință în închisorile comuniste, alături de care am fost și eu încătușat timp de 13 ani, și în numele miilor de preoți de pe cuprinsul țării, împreună cu care am fost soldat în prima linie în lupta pentru apărarea credinței în timpul prigoanei ateiste din România.

Al Prea Fericirii Voastre
Pr.Liviu BRÂNZAȘ

Atanasie Crimca, Mitropolit al Moldovei 1608-1629
Ctitor al Mănăstirii Dragomirna

LUMEA ARABĂ, adevăr și prejudecată

19. Evoluția naționalismului arab - Asociațiile secrete

Din *"Comitetul pentru unitate și progres"*, pe lângă ofițerii turci, adepți ai occidentalizării, făceau parte și numeroși ofițeri arabi din armata otomană, dar și aparteneți ai altor naționalități de confesiune islamică din mozaicul de popoare din care era alcătuit Imperiul otoman. Ceea ce îi unea era nemulțumirea față de despotismul instaurat în 1878 de sultanul Abdulhamid II, precum și adeziunea la o nouă interpretare a osmanismului în sensul ideii propagate de *"junii turci"* despre reformarea Imperiului prin transformarea lui într-o monarhie multinațională, având drept model Austro-Ungaria.

La început colaborarea ofițerilor de diferite naționalități în *"Comitet"* s-a desfășurat fără fricțiuni. Printre fruntașii acțiunii inițiate de *"junii turci"*, acțiune care a condus la răsturnarea lui Abdulhamid II s-au găsit și doi înalți ofițeri arabi: egipteanul 'Aziz 'Ali-Misri și iraqianul Mahmud Saukat. Ca o confirmare a modului ireproșabil în care s-a desfășurat colaborarea dintre turci și arabii, în anul 1908 s-a constituit *"Asociația înfrățirii arabo-otomane"*, în al cărei program era prevăzut că arabia vor rămâne, în continuare, în Imperiul otoman, dar ca naționalitate distinctă. Ei urmau să primească autonomie administrativă, sistem propriu de organizare a învățământului, iar în teritoriile locuite de arabi, limba arabă devenea, pe lângă limba turcă, a doua limbă oficială.

După ce însă, cu ajutorul ofițerilor arabi, în anul 1909, *"junii turci"* au pus capăt domniei lui Abdulhamid și au preluat puterea, au uitat angajamentele luate față de camarazii lor arabi, orientându-se spre o ideologie naționalist turcă: **turanismul.** Explicând această schimbare de orientare, W.Braun scrie: *"Sub presiunea avântului ideii naționale din Balcani, ei - junii turci* (n.n.) *- au fost nevoiți să renunțe la principiile moderne liberale și după pierderea a aproape tuturor posesiunilor europene, au revenit la politica autoritară cu colorit naționalist turc"*. Consecința a fost că la numai opt luni de la înființare, *"Asociația pentru înfrățirea arabo-otomană"* s-a dizolvat. Clubul literar arab de la Constantinopol a fost interzis, iar naționalismul arab, care de fapt nu urmărea decât obținerea unei autonomii culturale limitate a devenit obiect de represiune. Schimbarea de orientare ideologică a *"junilor turci"* a condus la cimentarea unui centralism exagerat, având drept obiectiv turcizarea celorlalte naționalități din Imperiu. Mișcarea națională arabă, care după înlăturarea lui Abdulhamid II ieșise la lumină, a fost nevoită să reintre în subersivitate pentru a combate politica de turcizare și turanismul *"junilor turci"*.

Una din cele mai importante asociații secrete organizate în acest nou context politic a fost *"Asociația junilor arabi"*, înființată în anul 1912 la Paris de intelectuali și studenți sirieni. Organizația a activat în ilegalitate și cu toate că mulți din membrii ei au fost arestați de autoritățile turcești, conducătorii ei nu au fost niciodată descoperiți, ceea ce constituie o dovadă pentru calitatea și spiritul de sacrificiu al celor care făceau parte din ea.

O altă organizație subversivă arabă a fost *"Asociația convenției"*, înființată în anul 1912 în Liban, alcătuită, de data aceasta, din creștini libanezi. În același an, la Cairo ia ființă *"Partidul descentralizării"*, format din exilați sirieni.

Organizațiile secrete, amintite mai sus, au convocat, cu sprijinul Franței, în anul 1913, la Paris, un congres la care participanții au avut posibilitatea să-și exprime punctele de vedere cu privire la modul în care înțelegeau să se opună asupririi turce. La congres au participat atât mulsulmani cât și creștini, ei nedefinindu-se ca aparteneți la o anumită comunitate religioasă, ci ca arabi. Din rândul participanților la această manifestare panarabă s-au remarcat sirianul K.T.Khairalla și Negib Azoury care, încă din anul 1904, înființase *"Liga Patriei Arabe"* și din anul următor începuse publicarea revistei *"Le Réveil de la Nation Arabe"*.

Toți participanții la Congresul arab de la Paris s-au declarat de acord cu Khairalla și Azoury asupra faptului că sub denumirea de *"Națiune arabă"* se înțelege numai populația din partea asiatică a Imperiului otoman, ceea ce a avut drept consecință excluderea atât a Egiptului, cât și a populațiilor vorbitoare de limbă arabă din Nordul Africii din cadrul *"Națiunii arabe"*. Meritul de a fi corectat această eroare îi revine gânditorului și pedagogului de origine siriană Sati 'Husri.

Cele mai importante revendicări ale Congresului au fost introducerea de reforme, recunoașterea poporului arab și reprezentarea lui, la paritate, în toate organele centrale ale Imperiului otoman, recunoașterea limbii arabe ca limbă oficială alături de limba turcă în Parlament și în provinciile locuite de arabi și descentralizarea administrativă pentru regiunile cu populație arabă.

Congresul naționaliștilor arabi a scos însă în relief o oarecare lipsă de maturitate politică a participanților, sesizată de *"junii turci"* care s-au arătat dispuși să accepte revendicările formulate și au trimis la Paris delegați ai guvernului pentru a negocia cu reprezentanții arabi Rezultatul negocierilor a fost semnarea unei convenții, dar când a venit momentul ca prevederile actului încheiat să fie puse în practică, naționaliștii panturanici din rândul *"junilor turci"* nu le-au mai recunoscut valabilitatea și i-au arestat pe toți membrii proeminenți ai Mișcării naționaliste arabe, cei mai mulți dintre ei fiind executați. Să mai notăm că printre executați s-au găsit toți participanții de frunte de la Congresul de la Paris.

Un motiv în plus pentru a justifica prigoana împotriva naționaliștilor arabi l-a constituit descoperirea făcută de guvernatorul Siriei și comandantul celei de a cincea armată otomană, Gamal Pașa. Cu prilejul unei descinderi la consulatul francez de la Beirut au fost confiscate documente care dovedeau existența unor contacte secrete întreținute de membrii Mișcării naționaliștilor arabi cu Franța, fapt care a prilejuit o campanie, soldată cu numeroase victime, împotriva militanților naționaliști. Pe fondul acestor persecuții sângeroase se vor produce revendicările separatiste ale arabilor care vor culmina cu revolta din anul 1916, sprijinită de Anglia, nu atât din simpatie față de naționalismul arab, cât pentru contribuția ei la înfrângerea Turciei, aliatul Germaniei în primul război mondial.

Mișcarea naționalistă arabă nu s-a sprijinit numai pe intelectualii și ofițerii din rândul micii burghezii, categorii sociale cu orientare proocidentală, ci, începând cu anul 1916, conducerea ei va fi preluată de marea burghezie și de latifundiari. Secularismul intelectualilor naționaliști, care se baza pe valorile culturale occidentale și pe civilizația europeană nu avea rădăcini în societatea siriană care, deși suferise influența reformelor lui Muhammad Ali și ale fiului său, Ibrahim Pașa, în timpul ocupației egiptene din anii 1831-1840, era departe de a se fi transformat într-o societate preponderent burgheză. La începutul acestui secol ea ar putea fi caracterizată ca o societate semifeudală cu timide începuturi de manifestări burgheze. Așa fiind lucrurile, nu trebuie să surprindă că puțin dezvoltata burghezie siriană și intelectualitatea mic burgheză nu erau, singure, capabile să provoace și să conducă o revoltă împotriva Imperiului otoman. Ca urmare, naționaliștii arabi au fost nevoiți să se alieze cu nobilii feudali din Peninsula Arabia -Dinastia Haşemită - lăsându-le acestora conducerea răzvrătirii.

Conducătorul haşemiților, șeicul Husain Ibn Ali din Mecca, în baza strânselor relații pe care le întreținea cu Anglia, a preluat conducerea răzvrătirii împotriva turcilor. În înțelegerea care a precedat declanșarea revoltei, britanicii l-au asigurat pe Husain că vor sprijini *"Mișcarea de eliberare a arabilor"* și întemeierea unui *"Regat arab"* care urma să cuprindă între hotarele sale toate provinciile arabe din Asia. Dar aceste asigurări s-au dovedit ulterior a nu fi decât o manevră tactică, menită să-i angajeze pe arabi în războiul împotriva Turciei pe un front în care armatele Antantei se găseau în dificultate. În fapt, chiar în anul izbucnirii revoltei, Anglia și Franța, cu acordul tacit al Rusiei, încheiaseră acordul cunoscut sub numele de *"Convenția Sykes-Picot"* prin care cele două puteri coloniale își împărțeau între ele provinciile arabe *"eliberate"*. În compensație, pentru acceptarea acestui oneros tratat, Rusiei i se lăsa libertate de acțiune în Balcani. Un scenariu care se va repeta aidoma în cel de al doilea război mondial la Yalta, învățându-ne și pe noi românii ce înseamnă "eliberare" în dicționarul politic al cuplului Occident-Rusia. Un scenariu sinistru care, se pare că se desfășoară și astăzi, miza fiind de data aceasta țările *"eliberate"* de sub comunism și, poate, în primul rând România.

Acceptând alianța cu Anglia, Husain nutrea ambiția ca după victoria arabilor să se proclame calif și să redea orașelor Mecca și Medina semnificația de capitale spirituale și politice ale lumii islamice.

Dar evenimentele istorice vor urma un curs diferit de cel sperat de arabii participanți la revolta împotriva Turciei. Amintita convenție Sykes-Picot încheiată între Anglia și Franța, care ar fi trebuit ținută strict secret, a fost dată publicității de Lenin după ce bolșevicii au preluat puterea în Rusia. Arabii, inițial revoltați, au fost însă liniștiți de englezi și francezi care au atribuit știrea despre existența unei înțelegeri secrete în detrimentul arabilor, propagandei mincinoase a Moscovei. Faptele vor scoate însă adevărul la lumină.

În 1918 armatele turcești erau izgonite din toate teritoriile arabe și naționaliștii arabi credeau că sosise momentul înfăptuirii idealului lor național. Vor suferi însă o cruntă deziluzie. Încă în anul 1918 trupele franceze ocupă coasta libaneză. Până în anul 1920, toate teritoriile arabe din Orientul asiatic, până la Peninsula Arabia, vor deveni colonii anglo-franceze. Feisal, fiul șeicului Husain se proclamă rege al Siriei. Va fi însă imediat detronat de trupele franceze, dar Anglia îi va câștiga prietenia, oferindu-i coroana Iraqului, teritoriu cu regim de colonie britanică. Același procedeu va fi folosit și cu fratele său 'Abdullah, căruia englezii îi vor oferi, în aceleași condiții, coroana Transiordaniei.

În același timp, șeicul Husain așteptă, în zadar, ca Anglia să-și îndeplinească promisiunea făcută în 1916. După ce, în 1924, revoluția kemalistă a abolit califatul, Husain s-a proclamat calif al tuturor mulsulmanilor, dar chiar în același an a fost izgonit de la Mecca de *Mișcarea wahhabită*, alegându-se doar cu ponosul denumirii de *"califul de o zi"*.

Istoria conducerii haşemite a revoltei arabe din 1916, ca și răzvrătirea în sine este străbătută de o ironie amară. Caracterizând activitatea Mișcării naționale arabe în perioada de până la 1920, Amis Sayis scrie: *"Această Mișcare națională a fost doar politică în sensul îngust al cuvântului, fiind lipsită de un orizont social și uman. Ea a luptat numai pentru o independență formală, nereușind să obțină independența reală... În al doilea rând ea a fost o mișcare conservatoare, orientată spre dreapta, modelându-se după conducerea monopolizată de politicieni recrutați fie dintre latifundiarii bogați, fie din agenții lor. Acești conducători considerau că interesele lor personale sunt și interesele Patriei și i-au ținut pe muncitori, pe țărani și clasa de mijloc departe de putere pe care, timp de aproape un secol, au pretins-o numai pentru ei... În al treilea rând ei nu aveau încredere nici în ei și nici în națiune; ca urmare au căutat să se sprijine mai mult pe metropolele din Apus decât pe propriul lor popor și au dansat tot timpul după melodiile cântate de puterile occidentale..."* (va urma)

Gabriel CONSTANTINESCU

Evreii în ROMÂNIA

27

Perioada 1919-1940

Așa cum afirmam în numărul precedent, în capitolul privitor la repartizarea minorității evreiești în provinciile României Mari, situația cea mai tragică era în Basarabia. Dacă la 1812 când Basarabia a fost ruptă de trupul Moldovei lui Ștefan cel Mare populația ei era, în totalitate, curat românească, în 1918 când silnicia istorică săvârșită în urmă cu o sută de ani a fost îndreptată și visul de totdeauna al românilor - o Românie *"De la Nistru pân'la Tisa"* - s-a împlinit, provincia dintre Prut și Nistru s-a reîntors la Patria Mumă puternic colonizată cu locuitori aduși din toate părțile Rusiei, din care mulți erau evrei. O politică perfidă de deznaționalizare a populației băștinașe pentru ca să se piardă urma identității românești a Basarabiei!

Dar să urmărim, în continuare, cifrele, așa cum sunt ele menționate în *"Tabelele statistice"* publicate în anul 1937 de *"Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor"*.

7. Tragedia Basarabiei

Ca și Bucovina, Basarabia este provincia în care năvala iudaică a atins, în perioada dintre cele două războaie mondiale, proporții mai mult decât îngrijorătoare. Situația populației repartizată pe județe și pe naționalități, în această provincie, se prezenta astfel:

Județul	Total	Români	Evrei	Alte naționalități
Bălți	421817	311211	56300	54306
Cahul	215311	164072	41366	9873
Cetatea Albă	358737	267634	26191	64912
Hotin	430101	363138	50341	16632
Ismail	246602	189878	24915	31809
Lăpușna	442810	313556	92485	36768
Orhei	296915	222990	59234	14691
Soroca	339006	237780	81812	19414
Tighina	326804	231404	66491	28909
Total	3078103	2301653	499135	277315
Procente	100%	74,97%	16,03%	9%

Iată și situația în principalele orașe ale provinciei:

● Bălți - capitala județului cu același nume avea o populație de 35712 locuitori, din care 16819 erau români, 14520 (40%) erau evrei și 4373 alte naționalități. În Bălți erau numai 2 biserici ortodoxe față de 17 sinagogi.

● Hotin - capitala județului cu același nume avea 20127 locuitori, din care 5612 erau români, 12306 (61%) erau evrei și 2209 alte naționalități. În Hotin erau 23 sinagogi și numai 4 biserici ortodoxe..

● Chișinău - capitala Basarabiei avea o populație de 125595 locuitori, din care 38471 erau români, 73215 (58%) erau evrei și 13909 alte naționalități. În Chișinău funcționau 22 biserici creștine și 23 sinagogi.

● Soroca - capitala județului cu același nume avea o populație de 21573 locuitori, din care 4629 erau români, 12921 (60%) erau evrei și 3923 alte naționalități. În Soroca, la 3 biserici ortodoxe erau 23 sinagogi.

● Tighina - capitala județului cu același nume avea o populație de 35691 locuitori, din care 12514 erau români, 17971 (51%) erau evrei și 5206 alte naționalități. La 7 biserici ortodoxe, în Tighina funcționau 20 sinagogi.

✡

România s-a găsit, în perioada interbelică, în rândul țărilor din Europa cu cea mai mare procentualitate de evrei față de populația autohtonă. Pe când în țările nordice, în Suedia și Norvegia, se număra un evreu la 9000 de locuitori, în Anglia un evreu la 3000 de locuitori, în Franța și în Italia un evreu la 400 de locuitori și chiar în Uniunea Sovietică abia un evreu la 65 de locuitori, în România, dacă luăm de bune cifrele Recensământului din anul 1930, raportul era de un evreu la 17 români. Dacă însă ne orientăm după cifrele avansate în anul 1937 de "Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor", adică un număr de 1986000 de evrei proporția este de-a dreptul catastrofală: **un evreu la 7 români.**

✡

Desigur că problema numărului evreilor în România interbelică - mare sau mic - a făcut să existe o *"problemă evreiască"*. Dar ceea ce a făcut ca această problemă să dobândească o acuitate deosebită în perioada pe care o analizăm, nu este atât aspectul cantitativ, cât cel calitativ. Sub acest aspect iată ce scria în anul 1943 Profesorul Atanase N.Hâciu în lucrarea *"Evreii în Țările Românești"* apărută în Editura *"Cartea Românească"*: *"De mult m-am gândit la teoria lui Hajdeu asupra circulației cuvintelor - aplicând-o și la Evrei și la Românii din Macedonia. Și aceeași impresie a avut-o și colegul prof. I.Hurdubețiu, despre Evrei. Problema evreiască - zice el - nu trebuie privită numai în funcție de număr. Pericolul rezidă și în număr, dar și în funcția lor socială, rolul ce îl îndeplinesc în viața noastră, nu numai economic, ci sub toate raporturile. Aci stă primejdia. Fiindcă îi găsești circulând fără astâmpăr; îi găsești în toate sectoarele vieții economice și spirituale, îi găsești peste tot și la tot pasul, încheagă afaceri și fac averi. Iar milioanele de Români stau legați de coarnele plugului, de masa biroului. Sunt primejdioși Evreii ca număr dar mai ales ca funcție socială"*.

✡

Reacțiunea la *"funcția socială"* a evreilor în România Mare nu a întârziat să se producă. Se pare că națiunile, ca și indivizii, posedă un puternic instinct de conservare care se manifestă ori de câte ori existența le este pusă în primejdie, gradul de intensitate al manifestării fiind direct proporțional cu dimensiunile primejdiei care le amenință. Așa se explică *"antisemitismul"* care se va manifesta din ce în ce mai puternic în România în perioada 1918-1940. De altfel ideea că la baza oricărei manifestări politice în viața unei națiuni trebuie să existe o motivație o exprimă clar publicistul francez de origine evreu Bernard Lazare în lucrarea "l'Antisémitisme", apărută în anul 1894, când afirmă:

"Mi se pare că sentimentul antisemit care s-a dezvoltat în toate timpurile, înainte de era creștină și după aceea, la Antiochia, la Alexandria și la Roma, în Arabia și în Persia, în Europa evului mediu și în Europa modernă, într-un cuvânt în toate părțile lumii unde au fost și se află Evrei, mi se pare că o astfel de opinie nu putea să fie rezultatul unei fantezii continue, ci că trebuie să existe motive adânci, puternice care să-i dea naștere."

GUVERNAREA CUZA-GOGA

La alegerile din anul 1937, Partidul Național Liberal condus de Ghe.Tătărăscu nu reușește să obțină majoritatea necesară pentru a continua guvernarea începută în noiembrie 1933. În fața manifestărilor naționaliste din ce în ce mai pronunțate, Regele Carol II, pentru a evita o confruntare directă cu Partidul Național-Țărănesc condus de Iuliu Maniu și cu Mișcarea Legionară condusă de Corneliu Codreanu, formațiuni politice care înregistraseră rezultate surprinzător de bune în alegeri, încredințează formarea guvernului Partidului Național-Creștin, condus de Prof.A.C.Cuza și de Octavian Goga, acesta din urmă fiind numit Președinte al Consiliului de Miniștri. Astfel pentru prima dată în istoria României, țara era condusă de un partid naționalist care nu făcea nici un secret din orientarea sa pronunțat antisemită.

Noul guvern va adopta, imediat după instalare, o serie de măsuri și reglementări cu caracter antievreiesc, pe care le prezintă așa cum au fost ele sistematizate în lucrarea "Martiriul evreilor din România 1940-1944 - Documente și mărturii", elaborată de "Centrul pentru studiul istoriei evreilor din România", lucrare apărută la București în anul 1991 în Editura Hasefer cu un "Cuvânt înainte" semnat de Dr.Moses Rosen.

În capitolul I al mai sus amintitei lucrări, intitulat "Legi rasiale", Guvernului Goga îi sunt atribuite următoarele reglementări cu privire la "Situația juridică a evreilor în perioada 1 ianuarie 1938-15 octombrie 1940.

I.Învățământ

1.Se decide de a se modifica Legea învățământului secundar în sensul **de a nu se mai admite pe viitor** decât candidați de origine etnică română la examenul de capacitate pentru limba, literatura și istoria românilor, **deci toți profesorii evrei aflați în învățământ sunt lăsați mai departe profesori la stat la toate materiile, inclusiv cele naționale,** iar pentru viitor vor putea fi admiși evrei la toate materiile, cu excluderea materiilor naționale și diriginților. Legea n-a fost modificată.

2. În școlile evreiești dascălii români pot profesa mai departe.

3. Accesul elevilor și studenților evrei în învățământul de stat primar, secundar, teoretic și practic și superior de toate gradele n-a fost îngrădit.

4. Dreptul de publicitate al școlilor evreiești este respectat.

5. Dreptul elevilor pregătiți în familie a rămas neatins.

6. Evreii pot fi autori și editori de cărți didactice românești.

7.Comerțul cu cărți didactice și rechizite școlare este liber pentru evrei.

8.Firmele evreiești pot continua să furnizeze Ministerul Educației și instituțiile dependente.

II. Culte și arte

1.Cultul mozaic este neatins, bucurându-se nestingherit de drepturile ce îi oferă Constituția și Legea pentru regimul cultelor.

2. Nici o restricție cu privire la respectul religiei.

3. Primăria Vaslui interzice vânzarea la creștini a cărnii tăiate ritual, **deci se respectă tăierea rituală pentru evrei în toată țara și nu se oprește vânzarea cărnii tăiate ritual nici creștinilor în restul țării.**

4.Cimitirele sunt neatinse.

5.Subvenția Cultului mozaic se achită conform Bugetului.

6.Comerțul cu articole bisericești este neatins.

7.Nu se răpește nici un drept artiștilor evrei.

8.Evreii rămân membri ai Societății Scriitorilor Români, în societățile compozitorilor și în Sindicatul ziariștilor.

III.Agricultura

În agricultură Guvernul Goga nu a luat nici o măsură cu caracter anti evreiesc (s.n.).

IV. Comerț și industrie

În comerț și industrie Guvernul Goga nu a luat nici o măsură cu caracter antievreiesc.

V. Muncă și sănătate

1. S-au înlocuit circa una sută medici de la Asigurările Sociale.

2.Se interzice evreilor să angajeze personal casnic feminin sub vârsta de 40 ani.

VI. Justiție

Guvernul Goga nu a introdus nici o măsură antievreiască.

VII. Apărarea națională

Guvernul Goga nu a introdus nici o măsură antievreiască.

VIII. Finanțe

1.Se retrage evreilor dreptul de a vinde băuturi spirtoase.

IX. Lucrările publice și comunicații

Guvernul Goga nu a introdus nici o măsură antievreiască.

✡

Guvernul condus de Octavian Goga va avea însă o viață scurtă. După numai 42 de zile de guvernare, Partidul Național-Creștin este înlăturat de la guvernare și Regele Carol II instituie **"dictatura regală"**, una din cele mai întunecate pagini din istoria României. Se pare că printre motivele care l-au determinat pe rege să-l oblige pe Octavian Goga să demisioneze, o pondere deosebită au avut-o presiunile organizațiilor evreiești internaționale care nu puteau să accepte pierderea României de sub controlul lor economic, politic și spiritual. O situație care va dura până în iulie 1940, când, sub presiunea evenimentelor internaționale, Regele Carol II va aduce la cârma țării un guvern favorabil Germaniei Național-Socialiste, Guvernul condus de Ion Giugurtu care va adopta o serie de măsuri antievreiești mult mai aspre decât cele adoptate de guvernarea Octavian Goga.

(va urma)

marginalii

O nouă traducere românească din Nikolai Berdiaev a apărut în toamna acestui an la Timişoara, în cadrul colecţiei "Symposion" a Editurii "Amarcord" (Fiind iarăşi amestecată, ca "sponsor", Fundaţia Sörös pentru o societate deschisă): este vorba de *Împărăţia Spiritului şi Împărăţia Cezarului*. Traducerea, notele şi postfaţa ("Nikolai Berdiaev - Contradicţii, antinomii, paradoxuri") sunt semnate de d-l Ilie Gyurcsik.

Cum se vede chiar din titlu, cartea reia, din perspectiva mai contorsionată a modernităţii, filosofia augustiniană a istoriei. În lume "se ciocneşc şi se luptă" fără răgaz *Civitas Dei* ("Împărăţia Spiritului") şi *Civitas terrena* ("Împărăţia Cezarului"). S-ar putea spune că este vorba de un augustinism complicat de neliniştі existenţialiste (deşi Berdiaev se delimitează, *teoretic*, de existenţialism) şi potenţat de elanul "mesianic" şi "profetic" al spiritului rus.

Se reîntâlnesc aici cele două mari obsesii ale operei lui Berdiaev: "menirea omului" şi "primenirea istoriei". Cartea nu aduce nimic fundamental nou în raport cu mai celebrele *Destinul omului* şi *Un nou Ev Mediu*. Autorul, *filosofând* îndrăzneţ, iese mult din cadrele ortodoxiei şi chiar ale gândirii creştine în ansamblu; şi lucrul trebuie subliniat, căci la noi lumea se lasă uşor confiscată de speculaţiile seducătoare, adesea creştine mai mult în formă decât în conţinut. Apropierea mărturisită a lui Berdiaev de gânditori heterodocşi precum Iacob Böehme nu poate rămâne indiferentă unei conştiinţe consecvent ortodoxe. Raportarea filosofului rus la ideologia contemporană a "Noii Ere" (*New Age*) nu este doar o năstruşnicie a postfaţatorului (a se vedea pp.250-251), chiar dacă "Noul Ev Mediu" berdiaevian are mai multă substanţă creştină. Să-i dăm cuvântul lui Berdiaev însuşi: "Străbătând tenebrele, lumea se îndreaptă spre o nouă spiritualitate şi spre o nouă mistică. În aceasta din urmă nu poate fi loc pentru o concepţie ascetică despre lume, pentru o renunţare la multiplicitatea şi individualitatea lumii. Asceza nu va reprezenta decât o metodă şi un mijloc de purificare. Ea va fi îndreptată spre lume şi spre oameni; dar ea nu va considera lumea obiectivă drept lumea cea adevărată. Ea va fi în acelaşi timp îndreptată spre lume şi mai liberă faţă de lume. Va fi un proces de aprofundare spirituală. Noua mistică trebuie să închidă un puternic element profetic şi mesianic şi să permită dezvoltarea unei gnoze autentice, debarasate de tendinţa cosmică a gnosticilor de odinioară (este singurul punct în care Berdiaev, în textul de faţă, contravine esenţial ideologiei *new-age*-iste - n.R.C.). Iar toate contradicţiile dureroase, toate dedublările vor fi rezolvate în această nouă mistică, mai *profundă decât religia şi unificatoare a religiilor* (subl.n. - R.C.)" (pp.229-230).

Mult mai coerent creştin şi mult mai aproape de ortodoxie (în ciuda teribilismului său catolicizant) rămâne un alt gânditor religios rus, precursor ilustru al generaţiei lui Berdiaev, Vladimir Soloviov (Fundamentele spirituale ale vieţii, Editura "Deisis", Alba Iulia, 1994), dar la el ne-am referit, cu un alt prilej, chiar în cadrul acestei rubrici.

În ampla campanie de ideologizare iudeo-masonică (pe coardele atât de tocite ale "internaţionalismului", "umanismului" şi "democraţiei") pe care Editura "Humanitas" - mai ales "Societatea civilă" - o serveşte în lumea românească de azi (cu acelaşi "sprijin" al Fundaţiei Sörös...) se integrează şi ediţia românească a cărţii recente a d-lui Michel Wieviorka (n.1946, director al Şcolii de Înalte Studii de Ştiinţe Sociale din Paris), *Spaţiul rasismului* (traducere: Alana Şabac).

Cartea este construită riguros, după toate canoanele cercetării ştiinţifice contemporane, cu meticulozitate metodologică şi acrivie bibliografică, cu un limbaj precis, aproape formalizat, atacând subiectul atât diacronic cât şi sincronic, din perspectivele conjugate ale istoriei generale, politologiei, sociologiei, psihologiei colective şi antropologiei ştiinţifice. Desigur, prin toate aceste calităţi, cartea "face impresie" şi câştigă în persuasivitate (este un aspect general exterior pe care, din păcate, tabăra dreptei naţionaliste îl neglijează adesea, punându-se într-o aparentă inferioritate culturală, care duce la o îndepărtare de lumea intelectuală, nu numai la noi, dar şi aiurea; în ce ne priveşte, să nu uităm că prestanţa dreptei interbelice româneşti a stat şi în altitudinea ei culturală!). Există o latură "tehnică" a culturii, care la noi e în suferinţă.

Nu-i mai puţin adevărat că în spatele acestui "eşafod ştiinţific" se poate ascunde, ca şi în cazul de faţă, un mănunchi de prejudecăţi şi conformisme, de uz comun în mediile stângii democrate. Punctul de pornire al cărţii sale ne destăinuie autorul - este "neliniştea" pe care a resimţit-o faţă de recentul "val de rasism, instalat deja în plan politic prin intermediul Frontului Naţional (formaţiunea politică de dreapta a d-lui Jean-Marie Le Pen -n.R.C.)". Franţa şi întreaga Europă ar trece printr-o criză de "naţionalism neliniştitor" (neliniştitor pentru cine?), identificat cam abrupt cu "rasismul". Cauza primă ar fi o "mutaţie societală" generată de "perimarea modernităţii". Se înţelege că ar trebui depăşită mentalitatea şi structura anacronică a Statelor naţionale, în sensul binecunoscut al "integrării comunitare" şi al "Noii Ordini Mondiale". Cartea vrea să arate cât de cumplită ar fi "greşeala etnocentrismului" şi cât de monstruos se poate manifesta, în consecinţele ei politice, Tradiţia Naţională. Restul îl cam puteţi presupune şi singuri. Cele trei părţi ale cărţii ("De la rasă la rasism", "Formele elementare ale rasismului" şi "Unitatea rasismului") se constituie într-o predică savantă de militantism antinaţional şi antitradiţional.

Deşi se porneşte de la îngrijorarea faţă de "acţiunea" rasistă antiarabă din Franţa de azi, discursul se structurează, în continuare, în jurul a "două mari experienţe" presupuse a avea un caracter "exemplar": rasismul împotriva negrilor americani şi antisemitismul european. Fireşte, milenarul rasism evreiesc, cu precădere anticreştin şi antiislamic, n-are, în viziunea doctă a autorului, aceeaşi... "exemplaritate"! Nu ştim dacă nu cumva d-l Wieviorka, naturalizat în Franţa, nu este la origine chiar evreu polonez. Atunci totul devine de o obositoare banalitate...

Probabil că pe bani buni, Editura Enciclopedică din Bucureşti a inaugurat în acest an o colecţie intitulată "Biblioteca Judaica" (sub egida Institutului de Iudaistică şi Istorie Evreiască "Dr. Moshe Carmilly" din Cluj-Napoca!). Primul volum apărut poartă semnătura fostului Şef-rabin al Comunităţii israelite de rit occidental din Cluj, Moshe Carmilly-Weinberger, actualmente profesor emerit de Studii Iudaice la Yeshiva University din New-York. Este vorba de *Istoria evreilor din Transilvania (1623-1944)*. Versiunea românească aparţine d-lui prof.Ladislau Gyémánt. Cele zece capitole ale cărţii (care nu depăşeşte 190 de pagini) tratează istoria socială, economică şi culturală a evreilor transilvăneni din ultimele patru veacuri, dar autorul nu uită să sublinieze, în primul capitol, că "în Transilvania pot fi auziţi şi paşii evreilor" încă de pe vremea lui Decebal şi Traian! Pretenţia aceasta a evreilor că ei s-ar fi aflat pe aceste meleaguri încă dinaintea formării poporului român nu e deloc nouă, dar enormitatea ei nu merită nici un comentariu. *Istoria*... propriu-zisă începe, de altfel, cu secolul al XVII-lea (pe care şi N.Iorga îl stabilise, cu mult înainte, pentru începutul *Istoriei evreilor în Ţările noastre*). Restul e ipoteză şi legendă.

Transilvania este tratată ca provincie ungurească, alipirea ei la România, în 1918, apărând mai mult ca un accident istoric. Evreii transilvăneni au stat sub semnul maghiarismului şi după acest an, unii declarându-se de altfel ostentativ "maghiari de religie iudaică" şi luptându-se cu autorităţile româneşti pentru cauza limbii maghiare (p.117). Dacă evreii, dincolo de cadrele lor strict comunitare, au adus vreo contribuţie generală vieţii publice transilvănene, aceasta ţine exclusiv de civilizaţia şi cultura maghiară sau austro-ungară. Însă ungurii i-au vindecat ei înşişi de promaghiarism atunci când Transilvania de Nord a revenit temporar Ungariei "crucilor cu săgeţi" (unde funcţionau de mai multă vreme drastice legi antievreieşti). În 1944 "a început genocidul indescriptibil în cuvinte". Autorul, indignat că istoricii neevrei ai Transilvaniei nu s-au prea ocupat de minoritatea evreiască, prezintă "ghetoizarea" evreimii nord-transilvănene (în mai) şi apoi deportarea ei spre "lagărele de exterminare" (în iunie). Conform informaţiilor autorului, din 170.694 de evrei reveniţi sub autoritate maghiară (p.45), 131.633 au fost trimişi la moarte în lagărele naziste, iar alte vreo 20.000 au fost ucişi în alte împrejurări (pp.180-181).

Fostul Şef-rabin de Cluj, ce a trăit direct evenimentele, nu putea să nu recunoască o evidenţă (pe care numai răposatul Rosen Moses putea să o nege cu o cerbicie absurdă): tratamentul tolerant al Statului Român faţă de evrei sau ajutorul particular acordat acestora de o seamă de români binevoitori (în frunte cu Iuliu Maniu, Raoul Şorban, Iuliu Hossu, Emil Haţieganu sau Aurel Socol). Autorul ezită în privinţa lui Ion Antonescu, ţinând cu tot dinadinsul să-l culpabilizeze măcar parţial, deşi acesta a fost, până la urmă, omul care a îngăduit *salvarea prin România* a peste 300.000 de evrei (1939-1944). Dar cum să nu stigmatizezi, tu evreu, un "fascist"? Cu ostilitate nu este tratat numai Antonescu, ci şi alţi oameni de dreapta. Autorul se pretează a colporta cele mai stupide fantasmagorii: că "Garda de Fier", condusă de Zelea Codreanu, a făcut imposibile studiile pentru evrei în universităţi" (!), că peste tot li s-a aplicat "numerus nullus" (!!) sau că Băncile (despre care se ştie că erau aproape în exclusivitate evreieşti) "nu mai acordau credite evreilor" (!!!). Dar culmea stupizeniei este atinsă în acest pasaj (unde nu ştii ce predomină: minciuna abjectă sau umorul involuntar): "În decembrie 1927, studenţimea universitară organizată, care aparţinea Gărzii de Fier ostile evreilor, <<a străbătut>> cu un tren special oraşele mari ale Transilvaniei (Braşov, Cluj, Huedin, Ciucea, Oradea), dărâmând sinagogile, profanând Tora, rupând-o şi arzând-o, maltratând evreii şi jefuind magazinele evreieşti..." (p.160). Ce a uitat autorul să spună este că "studenţimea universitară organizată" scotea flăcări pe nări şi era potcovită cu 99 de oca de fier, dar tot se înălţa la cer, şi mai avea şi un buldozer verde, mai mincinos cine nu crede...

La Chişinău continuă să apară, în condiţii tot mai grele, "Ţara" (publicaţie săptămânală a Frontului Popular Creştin Democrat, întemeiată în iunie 1989 şi condusă de d-l Ştefan Secăreanu). Pe frontispiciu se află acest *motto* eminescian, ce spune totul în câteva cuvinte: "Suntem Români şi punctum". Nu e însă uşor să fii român verde într-o ţară plină de români uscaţi şi de reptile roşii... Ilie Ilaşcu continuă să se afle întemniţat, limba română este somată să-şi zică "moldoveneacă", mesagerii ţării-mame sunt trataţi ca nişte tâlhari de codru, iar opoziţia (unionistă şi anticomunistă) e hărţuită în toate chipurile, inclusiv prin boicotarea activităţii ei publicistice. În paralel cu încercarea de a gâtui presa liberă (printr-un proiect de Lege a Presei ce sfidează toate normele internaţionale), forţele antiromâneşti pun piedici şi difuzării unor publicaţii incomode. "Ţara" stă mai ales ca un ghimpe în osânza (s) neguroasă a Puterii. Iată ce scrie Redacţiei un cititor (Valeriu Gheorghişteanu din Pelinia, Râşcani): "Sunt abonat la ziarul Dvs. chiar de la data apariţiei [...] Nu mi-ar ajunge două pagini ca să înşir numerele de ziar ce nu mi-au parvenit. Şi cazul meu nu este singular [...]. Părerea mea este că ziarul Dvs. intenţionat este împiedicat să ajungă la cititor, căci puterii nu-i convine ca oamenii să afle adevărul. S-a creat o adevărată blocadă internaţională, radioul şi T.V. difuzând doar ceea ce convine guvernanţilor..." ("Ţara", Nr.42/216, 18 octombrie 1994, p.8).

Ne temem că sunt boli de care astăzi suferă *generic* lumea românească! Nădejdea noastră rămâne că ne vom salva împreună.

Răzvan CODRESCU

PUNCTE CARDINALE un pericol potenţial?

Luna trecută, Serviciul Român de Informaţii şi-a prezentat raportul anual în faţa Parlamentului, după care d-l Virgil Măgureanu şi câţiva dintre subordonaţii săi au participat la o conferinţă de presă. Cu toate că s-a intenţionat o limitare a publicităţii, extrase largi din raport au apărut în diferite publicaţii ("Evenimentul zilei", "Adevărul" etc), iar dezbaterile au fost şi ele destul de mediatizate.

Multe sunt primejdiile care pasc biata noastră ţărişoară, iar printre ele, la rând cu "terorismul arab", ar sta "pericolul potenţial"(?) al *legionarismului!* În ţară el şi-ar arăta colţii verzi prin diferite partidulețe, fundaţii, asociaţii sau publicaţii de dreapta (printre care şi "Puncte Cardinale"), ba chiar şi prin persoane particulare, precum entuziastul Şerban Suru, care şi-a deschis la domiciliu, cu toată "transparenţa", o bibliotecă şi un "cuib" legionar. Raportul mai insinuează însă că ar exista, chiar şi după moartea lui Horia Sima, o monstruoasă organizare legionară în Exil, de unde vin "ordinele" şi banii. Când întreg Statul român stă cu mâna întinsă la ajutoarele străine, legionarii din ţară sunt învinovăţiţi că primesc ajutoare de la legionarii din afară! Te pomeneşti că numai d-l Sörös are dreptul indiscutabil de "a sponsoriza" anumite activităţi culturale sau propagandistice din România!

Cea mai primejduită ar fi noua generaţie care, în loc să-şi vadă de *rock*-ul ei sănătos şi legal, manifestă o anume tendinţă de a umbla după potcoave de cai verzi! Interesant rămâne, desigur, faptul că raportul S.R.I. "cruţă" cât poate Mişcarea Pentru România şi publicaţia aferentă, din motive asupra cărora cititorii noştri vor medita singuri (tot aşa cum, când se vorbeşte de "extremismul de stânga", nu se suflă o vorbă despre presa de tip "România Mare")! De ce simte S.R.I.-ul nevoia, în consens cu Puterea, să umfle atât de tare presupusul pericol actual al curentului legionar? Asta face parte, negreşit, din diversionismul tradiţional al Puterii neocomuniste, dar şi din mai noua "curtoazie" faţă de Occidentul masono-stângist, de care s-a îndrăgostit, cu realism, până şi preşedintele Iliescu. Probabil că, dacă n-ar exista, legionarii ar trebui inventaţi, ei putând fi folosiţi şi ca "ţapi ispăşitori", dar şi ca dovadă a vigilenţei antiextremiste a autorităţilor româneşti! Pe de altă parte, la o analiză atentă, teama este mai ales faţă de ideile şi sentimentele ce pot însufleţi o mişcare de tip legionar (acesta ar putea fi şi adevăratul înţeles al sintagmei "pericol potenţial"). Cum însă cu ideile şi cu sentimentele nu te poţi bate, e nevoie de nişte pretexte materiale. Numai că atunci când tu eşti ditai Siguranţa unui Stat, nu-ţi stă bine să te lupţi cu morile de vânt. Deci soluţia este să transformi morile de vânt în uriaşi apocaliptici, asupra cărora să-ţi defulezi apoi obsesiile. Pe actualul raport S.R.I. s-ar putea face atât un studiu de teoria dezinformării, cât şi unul de patologie psiho-politică.

Simptomatic este şi faptul că o mişcare profund naţională şi creştină, ale cărei acţiuni, fericite sau nefericite, s-au purtat cel mai adesea la lumina zilei, poate fi receptată drept o ameninţare la adresa statului şi a Constituţiei, în vreme ce despre conspiraţia masonică (ale cărei structuri s-au refăcut masiv în România post-ceauşistă) - ocultă, antinaţională şi anticreştină - nici măcar nu se pomeneşte în raport (tot aşa cum, într-altă privinţă, se face mare caz de "terorismul arab", dar se ocoleşte orice referinţă la activităţile "sioniste" de pe teritoriul României)!

Imaginea despre Legiune pe care o promovează raportul nu este alta decât cea moştenită din comunism. De altfel, despre slăbiciunile raportului sub aspect strict informativ s-au făcut deja comentarii în presă. Nu numai că d-l col. Ovidiu Soare (responsabil de partea respectivă a materialului) a dovedit o totală incompetenţă istorică şi politică, dar chiar şi datele curente de care s-a folosit par a fi culese după ureche. D-l Şerban Suru (incriminat nominal în raport şi prezent la conferinţa de presă) l-a putut ridiculiza de-a dreptul pe d-l Soare, deconspirând câteva din informaţiile false sau greşite privitoare la persoana sa. Somat să dea socoteală de asemenea lipsuri, d-l Soare s-a bâlbâit lamentabil, în zâmbetele întregii asistenţe. Probabil că tocmai aceasta a fost cauza pentru care, câteva zile mai târziu, şefii diferitelor secţiuni ale S.R.I. au fost avansaţi la gradul de generali, prin decizie prezidenţială, mai puţin d-l Soare, pentru care şi gradul de colonel reprezintă, în mod evident, mai mult decât poate duce...

În ce ne priveşte, iată cam ce idee şi-a făcut S.R.I.-ul (bănuim că fără să ne fi citit vreodată): "O activitate deosebită în plan propagandistic, susţinută financiar din exterior, desfăşoară publicaţiile "GAZETA DE VEST" (Timişoara) şi "PUNCTE CARDINALE" (Sibiu), conduse de legionari sau foşti legionari (?) şi axate pe publicarea de materiale de doctrină legionară, distribuite prin sisteme de curierat", constituind, nici mai mult, nici mai puţin decât "un *potenţial* pericol(?) antidemocratic şi anticonstituţional prin faptul că unele elemente fanatice susţin necesitatea unui regim totalitar (?) de tip legionar", ajungând până la "incitări la violenţă şi extremism" (?).

Probabil că d-l Soare şi informatorii din subordinea sa sunt singurii capabili să găsească în colecţia "Punctelor Cardinale" astfel de îndemnuri la "totalitarism", "violenţă" şi "extremism"; trebuia atunci să aibă bunăvoinţa şi onestitatea de a da exemple concrete, pentru a ne convinge că nu sunt doar nişte *calomniatori* plătiţi din banii contribuabililor.

Răzvan CODRESCU

Despre cât de "originală" rămâne totuşi democraţia noastră post-comunistă stă mărturie şi "incidentul" petrecut luna trecută, când, exact din momentul în care a început difuzarea (pe Programul I al TVR) "Memorialului durerii", zone întregi din Bucureşti şi din restul ţării au putut recepta numai imaginea, nu şi sonorul! În afară de faptul că au împins difuzarea documentarului cât mai aproape de miezul nopţii, pentru a avea un public cât mai limitat, "tovarăşii" din Televiziune caută noi şi noi moduri de boicotare, faţă de care forurile oficiale sunt evident dispuse să închidă ochii, într-un deplin consens "tovărăşesc". Protestele d-nei Lucia Hossu-Longin, dar şi ale unei bune părţi din opinia publică, par să rămână doar nişte "strigăte în deşert". N-ar fi de mirare ca, în viitorul raport S.R.I., "Memorialul durerii" să fie incriminat şi el ca purtător al unor "adevăruri extremiste"! În general, într-o lume hrănită aproape în întregime din minciună, adevărul tinde să devină, în toate ipostazele lui, "un pericol potenţial". De aceea "tovarăşii", fripţi deja cu ciorba de ieri, suflă din răsputeri în iaurtul de azi. Iar din televizoarele noastre nu trebuie să se mai audă decât această (ră)suflătură disperată, pe fondul căreia ne pregătim... "să intrăm în Europa"!

R.C.

La Mislea (Jud. Prahova), loc de care se leagă, în acest secol, atâta suferinţă şi jertfă românească, a fost sfinţită, în ziua de 12 noiembrie 1994, în prezenţa Înalt Prea Sfinţitului Teodosie Snagoveanul, o capelă ortodoxă cu hramul Naşterii Maicii Domnului. Capela, ridicată din donaţii făcute de-a lungul mai multor ani, prin grija osârduitoare a unui grup de foste deţinute politice şi a câtorva tineri din A.S.C.O.R. şi de la Fundaţia "Buna Vestire", este închinată triumfului Crucii şi memoriei celor ce au suferit şi au murit în fosta închisoare politică de femei, pe vremea terorii bolşevice.

Reamintim că la Mislea a fost pe vremuri mănăstire (ctitorie voievodală din secolul al XVI-lea). După "secularizarea" din vremea lui Alexandru Ioan Cuza, mănăstirea a început să decadă şi comunitatea s-a risipit. Încă din perioada interbelică incinta a ajuns să fie folosită ca închisoare de femei (transformarea unor mănăstiri în locuri de detenţie a fost una dintre marile ruşini mai vechi ale istoriei noastre). Comuniştii au preluat-o ca atare, utilizând-o mai întâi ca închisoare politică, destinată cu precădere legionarelor, apoi ca închisoare de drept comun. Actualmente locul găzduieşte un azil de bătrâni.

Biserica fostei mănăstiri a avut de suferit mai întâi de pe urma cutremurului din 1940. Abia refăcută şi redată slujirii, ea a încăput pe mâinile comuniştilor, care au prefăcut-o în depozit. După cutremurul din 1977, biserica a fost grav deteriorată, dar ar fi putut rămâne în picioare dacă i s-ar fi făcut reparaţiile necesare. Comuniştii au preferat însă -cum s-a întâmplat, pe vremea lui Ceauşescu, cu atâtea alte biserici din ţară - s-o dărâme cu dinamită şi buldozere (în 1979), fără să se sinchisească de valoarea ei istorică, religioasă şi artistică.

Chiar dacă nu este ridicată pe locul vechii biserici şi este departe de dimensiunile aceleia, noua capelă, construită şi împodobită cu mult gust, prin contribuţii laice, dar şi bisericeşti (cum a fost şi aceea venită de la Cluj, unde păstoreşte Înalt Prea Sfinţitul Bartolomeu Valeriu Anania), înlocuieşte în parte lăcaşul sfânt de odinioară, dându-le posibilitatea bătrânilor din azil să aibă un loc de rugăciune şi mângâiere în imediata lor apropiere. În acelaşi timp, ea rămâne o mărturie a suferinţei şi a evlaviei româneşti, a credinţei care biruie până la urmă vremurile, legând între ele destine şi generaţii, întru slava lui Iisus Hristos, Domnul veşniciei noastre.

La Mislea biruit-a Crucea. Dumnezeu să-i pomenească pe toţi cei ce au slujit, cu smerenie mărturisitoare, acestei biruinţe esenţiale.

"PUNCTE CARDINALE"

Condiţiile în care se pot contracta abonamente la "Puncte Cardinale" pentru anul 1995 sunt următoarele:

I. Pentru cititorii din ţară abonamentele se vor face trimestrial. Pentru trimestrul I se va expedia suma de 1500 lei pe adresa: Gabriel Constantinescu, Calea Dumbrăvii 109, 2400 -Sibiu.

II. Pentru cititorii din străinătate abonamentele se vor face anual (Europa: 50 DM, America - 30 $ U.S.A.). Contravaloarea abonamentelor va fi expediată pe adresa: Dr. Mircea Alexe - Bezirk Sparkasse 69469 - Weinheim, Conto 100-700-66, B.L.Z. 67052385. Cei care, în anul 1994, au contractat abonamente pe alte căi, pot utiliza aceleaşi căi şi-n 1995, atât pentru plată, cât şi pentru primire.

Îi rugăm pe toţi abonaţii noştri să-şi comunice numele şi adresele cât mai exact şi mai complet.

§

În luna mai, la Paris *(Domus Medica)*, redactorul nostru, d-l Răzvan Codrescu, a contractat un abonament pentru Statele Unite (Ohio), prin intermediar. Întrucât numele şi adresa exactă a abonatului s-au pierdut, iar d-l Codrescu nu-şi mai aminteşte exact nici numele persoanei intermediare, îi rugăm, pe cei doi domni să găsească o modalitate de a ne contacta, pentru a ne putea achita datoria, cu scuzele de rigoare.

REDACŢIA

un ochi râde, altul plânge...

ZODIA STRUŢOCĂMILEI

Începînd din luna noiembrie 1994, prin decizia majoritară a Colegiului Redacţional, revista "Puncte Cardinale" a adoptat în exclusivitate ortografia impusă în 1992 de Academia Română, după ce, timp de aproape doi ani, s-au respectat opţiunile ortografice ale fiecărui colaborator. Desigur, era nefiresc ca în paginile aceleiaşi publicaţii să apară două sau chiar trei variante ortografice: "cămila" din 1904, "struţul" din 1953 şi "struţocămila" din 1992!

De-acum am intrat şi noi în "zodia struţocămilei". Cîştigul este mai ales al culegătoarelor şi al celor ce asigură corectura (ce ajunseseră să se zăpăcească de la un articol la altul, amestecînd diferitele ortografii).

Această unificare ortografică de circumstanţă, reflectată în textele tipărite (*cel de faţă reprezintă o ultimă excepţie*), nu înseamnă însă un gir dat aventurismului ortografic al Academiei inginereşti de astăzi, nici o unitate de vederi (sub acest aspect) între redactorii şi colaboratorii revistei. Ne facem o datorie din a retrasa aici cadrul acestei probleme şi a sublinia contradicţiile la care sîntem obligaţi prin dictatura academică a unor oameni complet străini de exigenţele ştiinţei lingvistice.

Mai întîi să facem puţină istorie. Există două mari tipuri de scriere alfabetică: cel *fonetic* şi cel *etimologic* (cu precizarea că nici "fonetismul" şi nici "etimologismul" nu cunosc realizări absolute; se poate vorbi, mai degrabă, de *ortografii orientate fonetic* şi de *ortografii orientate etimologic*). *Scrierea etimologică*, destul de complicată, se întîlneşte în unele limbi cu o îndelungată tradiţie scrisă, care le şi obligă la păstrarea măcar relativă a formelor grafice originare (cum e cazul cu franceza sau engleza). *Scrierea fonetică*, mult mai simplă, nu ţine seama decît în mod excepţional de forma originară (etimologică) a cuvintelor, ci ia în considerare pronunţarea lor curentă, pe care caută să o redea cît mai exact (chiar dacă niciodată nu ajunge să o redea perfect în toate situaţiile). Acesta este şi cazul scrierii româneşti cu caractere latine, care datează, ca scriere oficială, de pe la jumătatea secolului trecut (pînă atunci folosindu-se aproape exclusiv caracterele chirilice).

Neavînd în spate o îndelungată tradiţie scrisă "latinească", era firesc ca ortografia modernă a limbii române să fie una fonetică, mai simplă şi mai accesibilă. Discuţia s-a purtat în secolul al XIX-lea şi de partea principiului fonetic au fost cei mai influenţi şi mai lucizi cărturari români ai vremii, de la tînărul Heliade pînă la Titu Maiorescu şi de la Al.Lambrior pînă la Ovid Densuşianu. Heliade, pînă să dea în doaga italienismului, a pregătit trecerea de la alfabetul chirilic la cel latin (susţinînd principiul fonetic în *Gramatica românească* de la 1828). Între 1860 şi 1862 s-a trecut definitiv la utilizarea exclusivă a alfabetului latin, dar fără o normare corespunzătoare. Prima normare academică a venit la 1881, reflectînd un compromis (sub presiunea taberei "latiniste") între etimologism şi fonetism. În fapt, principiul fonetic era încă de pe atunci predominant. Fonetismul se consolidează şi se extinde prin reforma ortografică de la 1904 (de cînd un rol deosebit îi va reveni lui Sextil Puşcariu, adept principal al fonetismului, dar totuşi... ardelean, nevindecat complet de exageratul "latinism" militant al predecesorilor săi din secolele XVIII-XIX). Fără a suferi modificări esenţiale, ortografia românească îşi accentuează în 1932 caracterul fonetic. Tot în anii '30 se pune în discuţie în forul academic (pe atunci atît de glorios), în numele aceluiaşi principiu fonetic, renunţarea la *â* (semn grafic redundant, reminiscenţă etimologică doar parţial motivată, cum vom arăta mai departe). În acest sens s-au pronunţat, printre alţii, Ovid Densuşianu, Al.Philippide (lingvistul) şi Nicolae Iorga. Punctul de vedere al lui Sextil Puşcariu era deja depăşit. Cînd, două decenii mai tîrziu, se va renunţa oficial la *â*, nu se făcea aşadar, decît să se dea curs unei exigenţe mai vechi. Reforma ortografică de la 1953 (pusă în aplicare din anul următor şi uşor revizuită în 1965) a reprezentat definitivarea firească a unui proces de o sută de ani de consolidare a ortografiei fonetice româneşti. Timp de aproape patru decenii această ortografie, ce a împins consecvenţa fonetică pînă la ultimele ei limite rezonabile, şi-a dovedit *funcţionalitatea* cu prisosinţă, atît în sfera scrisului, cît şi în cea gramaticală, răspunzînd *tendinţei fireşti a oricărei limbi vii spre simplificare şi regularizare*. Contextul politic a făcut ca unii să o recepteze drept "o agresiune împotriva limbii române". Totuşi, judecînd fără patimă, această reformă ortografică a fost unul dintre puţinele lucruri pozitive realizate în comunism.

Nefirească şi neştiinţifică apare, în schimb, contra-reforma ortografică actuală, săvîrşită în pripă şi fără competenţă, mai mult din raţiuni extra-lingvistice. Ea vine în răspărul a o sută de ani de evoluţie fonetică a ortografiei româneşti, aducînd complicaţii desuete şi inutile, al căror efect derutant întunecă şi mai mult atmosfera incultă şi semianalfabetă în care trăim.

Înainte de toate, se cuvine arătat că este pentru prima oară cînd o pretinsă "reformă ortografică" nu aduce *nimic nou* (dovadă că Academia actuală n-are *nimic* de spus sub raport strict ştiinţific)! Sîntem chemaţi, de fapt, la un compromis chinuit între sistemul ortografic 1904/1932 şi sistemul ortografic 1953/1965. Aşa, bunăoară, ni se indică scrierea cu *â* în situaţiile tradiţional prevăzute, dar nu şi scrierea cu apostrof (în locul căruia rămîne generalizată cratima, cu unele excepţii lăturalnice). Sau ni se indică înlocuirea lui *sînt* cu *sunt*, conform ortografiei tradiţionale, dar rămîne în vigoare abolirea lui - *u* final fără valoare fonetică (pe care, din considerente etimologiste, ortografia tradiţională îl conversa, ca-n *războiu, traiu, voiu* etc). Deşi se insinuează o întoarcere la ortografia înterbelică, se păstrează în cea mai mare parte "cuceririle" reformei de la 1953/1965, derivate toate din aplicarea consecventă a principiului fonetic (care are şi destule implicaţii gramaticale). Astfel, vom scrie *aşează*, iar nu *aşază*; *a dezarma*, iar nu *a desarma*; *trebuie* iar nu *trebue*; *sufăr*, iar nu *sufer*, *gheaţă*, iar nu *ghiaţă*; *tinereţe*, iar nu *tinereţă* ş.a.m.d.

Dar să zăbovim mai pe îndelete asupra celor două puncte fierbinţi: *â* şi *sunt* (*suntem, sunteţi*). Trebuie arătat, pe de o parte, că ele complică inutil scrierea, iar, pe de altă parte, că nici măcar nu sînt ştiinţific întemeiate (ortografia tradiţională le promovase din raţiuni istorico-politice, astăzi depăşite), încălcînd atît principiul de bază al ortografiei româneşti moderne - *principiul fonetic* - cît şi mersul *obiectiv* al limbii spre simplificare şi regularizare (franceza, limbă de tradiţie etimologică, umblă să-şi simplifice ortografia, pe cînd noi, ce n-am cunoscut niciodată un etimologism efectiv, umblăm să ne-o complicăm!!!).

Mai întîi *â*. Principiul fonetic în ortografie înseamnă că, pe cît cu putinţă, pronunţarea impune scrierea, *unui* sunet corespunzîndu-i *o* literă. Cu excepţiile (de altă natură) grupurilor *ge,gi,ce,ci,ghe,ghi,che,chi* sau literelor neromâneşti *q,w,x şi y*, scrierea noastră alfabetică de uz curent se conformează firesc acestui principiu sănătos. Aşa cum n-avem, în alfabet, mai multe feluri de *o* sau de *n*, s-ar impune să nu avem nici mai multe feluri de *î*. Nu există absolut nici o deosebire între vocala din *cînt* şi vocala iniţială *din între* (ambele cuvinte de origine latină). Atunci de ce s-o notăm o dată *â* (*cânt*) şi altă dată î (*între*)?! S-a spus că aşa se subliniază mai bine, în scris, etimonul latinesc al multor cuvinte româneşti (şi deci originea latină a limbii române). Poate că la 1904 românismul ardelenesc o fi avut nevoie de asemenea legitimări formale, dar astăzi ele reprezintă doar o naivitate. Nimeni nu mai pune la îndoială originea latină a limbii noastre. Iar dacă în Basarabia rusificată se vehiculează încă aberaţia unei "limbi moldoveneşti", ea nu e susţinută cu ştiinţa, ci cu tancurile (în faţa cărora, oricum, alfabetul e neputincios)! Dar chiar încercînd să eludăm convenţia fonetică şi să luăm în considerare exigenţa etimologică, reflectă oare ortografia în discuţie o situaţie reală şi generală? Nici vorbă. Dacă în *cînt* sau *cîmp*, provenite din *canto* şi *campus*, grafia *cânt/câmp* are o bază etimologică, grafii precum *râu* sau *râpă*, cuvinte provenite din *rivus* şi *ripa*, nu se mai pot justifica etimologic. În aceste cazuri (care-s foarte numeroase) aplicarea regulii mecanice a scrierii cu *â* în interiorul cuvintelor duce mai degrabă la o obscurizare decît la o evidenţiere a etimoanelor latineşti! Pe lîngă toate acestea, vocala românească în discuţie rezultă adesea dintr-un *o* sau un *e* latinesc, ca-n *fîntînă* (din *fontana*) sau *mormînt* (din *monumentum*). Dacă am răspunde consecvent exigenţelor etimologice, ar trebui, iată, să avem vreo patru semne diferite: *â,î,o,e*! Ar urma să scriem deci *fôntâna, morm*ẽ*nt* etc. aşa cum pe vremuri se scria *adevĕrul*, cu *ĕ* în loc de *ă*, tot din "exigenţe" etimologice (iar cei slab instruiţi, neînţelegînd semnul *ĕ*, tindeau chiar să rostească... *adeverul*)!

Spaţiul nu ne permite să reliefăm şi alte aspecte ale problemei (cazul derivatelor, al compuselor, al cuvintelor onomatopeice etc.), cu care se intră, pe calea vechii ortografii, în fundături şi arbitrarietăţi ortografice nepermise. O culme a absurdului se atinge în grafia unor nume ruseşti, precum *Soljenîţân, Elţân* etc., prin care grafia cu *â* se autoridiculizează cel mai mult în pretenţiile ei "etimologice"!

Prin urmare, apare foarte realistă, înţeleaptă şi uşor de însuşit soluţia din 1965: *â* să se păstreze numai în familia lexicală a cuvîntului *român* sau în grafia unor vechi nume proprii cu prestigiu public, iar în rest să se unifice ortografia în spiritul fonetismului, generalizîndu-se *î*.

În ce priveşte pe *sunt*, el reprezintă o aberaţie şi mai mare. Forma aceasta ar fi parţial motivată etimologic dacă limba română ar proveni direct din latina cultă pentru *suntem* şi *sunteţi*, ca şi pentru omonimia persoanelor întîi singular şi a treia plural, s-ar putea invoca reconstrucţia analogică). Cum însă limba română nu provine din latina cultă, ci din latina populară ("vulgară"), discuţia trebuie mutată pe alt teren. Cercetările mai noi au dovedit că românescul *sînt* îl continuă pe *sînt*, formă de conjunctiv prezent generalizată în latina populară; nimic n-ar fi mai îndreptăţit, aşadar, chiar din punct de vedere etimologic, decât grafia cu *î* (care este şi conformă cu pronunţarea majoritară, din trecut şi de astăzi, a cuvîntului respectiv). Ca să nu mai vorbim de faptul că unii au tendinţa de a scrie *sânt* (formă total nemotivată), pe de o parte pentru că este vorba de interiorul cuvîntului, iar pe de altă parte pentru că se orientează după pronunţarea curentă...

Apare şi o dificultate prozodică, referitoare la rimele în *-înt*. Din pricina grafiei (şi uneori a pronunţării nefireşti influenţate de aceasta) rimele de tipul *sunt -cuvânt* devin problematice. Apare ispita ortografiei aberante *sânt*, pentru a se evidenţia totuşi potrivirea sonoră. Ortografia cu *î* aduce o unificare ce elimină şi în acest caz ambiguitatea, corespunzînd, totdeodată, şi fonetismului real: *sînt - cuvînt*.

Iată deci că de partea ortografiei din prima jumătate a secolului rămîn doar argumentele "sentimentale", în vreme ce de partea reformei ortografice din 1953/1965 rămîn mai toate argumentele "ştiinţifice". Nu ajunge s-o stigmatizăm aprioric, numind-o "ortografie iudeo-comunistă" (pentru că nu ne place cînd şi cine a înfăptuit-o), atîta vreme cît ea are temeiuri serioase, atît teoretice, cît şi practice. E destul de sigur că şi fără comunism ortografia ar fi fost reformată în acelaşi sens. *Fonetismul scrierii româneşti nu este o problemă politică.*

Cînd este transformată însă într-o problemă politică, ea ne aruncă în ridicol şi în arbitrar. Este ceea ce a reuşit să facă Academia de azi, fără să ţină seama de părerea adevăraţilor specialişti (fie ei români sau neromâni) şi lăsînd problemele limbii române la discreţia unor demagogi incompetenţi, foşti rîndaşi ai regimului comunist, preocupaţi acum să-şi cosmetizeze imaginea şi să ne arunce cu praf în ochi! E regretabil că generaţia mai vîrstnică s-a grăbit să aprobe această cacialma, din motive sentimentale, de parcă duioasele noastre "nostalgii" ar putea ţine lumea pe loc! E ca şi cînd am decreta că ţăranii trebuie să umble din nou în opinci sau că şcolarii din clasele primare trebuie să folosească din nou tăbliţe şi condeie de cretă!

Nu ştim ce ne va aduce viitorul. Faptul că există totuşi catedre universitare, publicaţii şi edituri care opun încă rezistenţă aberaţiilor academice, precum şi haosul ortografic pe care această măsură l-a generat în şcoli şi în *mass-media*, toate acestea ne îngăduie să sperăm că pînă la urmă ne va veni mintea la cap şi vom ieşi din "zodia struţocămilei", exercitîndu-ne energiile reformatoare acolo unde ar fi cu adevărat nevoie de ele. Căci în ţara aceasta sînt atît de multe de reformat încît faptul de a fi început de la ortografie seamănă mai degrabă cu o...diversiune!

Răzvan CODRESCU

Editura PUNCTE CARDINALE
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 4072996517509

Colegiul redacţional: **Gabriel CONSTANTINESCU, redactor-şef;**
Demostene ANDRONESCU, Răzvan CODRESCU,
Constantin IORGULESCU, Marcel PETRIŞOR,
Ioan NISTOR
secretar de redacţie

2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii nr. 109
telefon 069/422536

Tehnoredactare computerizată
"PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company